

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Železnica čez Škofjoloko in Ljubelj.

V znameniti pogodbi iz dne 20. septembra 1858 (veljavni počenši z dnem 1. januarja 1865 na 90 let) izročila je takratna vlada vso južno železnico privatni družbi, na katero upliva izključno tuj kapital. Ta družba, imenujemo jo južno železnico, polastila se je v kratkem času naše trgovine in glavni smoter jej je, izkoristiti kolikor možno svoj izredno privilegovan položaj, kakor ugaja njenim koristim.

To izredno stališče, pritiskajoči ta monopol južne železnice izval je ljut boj ter vsestransko prizadevanje, da se napravi nova, popolnem nezavisna železnica do Trsta, našega najglavnejega pristanišča.

Trebalo je toliko naporov, dokler je ta misel vsaj deloma pridrla. Zgradbo železnice iz Trsta do Hrpej, ki se bode stekala v krasni zaliv pri Milah (Muggia) storil se je prvi korak in vlada je vsled tega nasproti južni železnici v mnogo ugodnejšem položaji, nego li pred koncem 1884 l., kajti po članu VII. Hrpejako-železničnega zakona pristaje jej pravica, da se sme za gotovo letno plačilo posluževati brez ovir južno-železniškega tiru mej Divačo in Ljubljano, da more tako državno železnico zvezati s Tržaškim pristaniščem in z Istro.

Kljubu rečenemu ugodnemu položaju pa še neso odpravljeni vsi nedostatki. Državne železnice proga je dejanski še vedno pretrgana, državna železnica mora se posluževati tujega tiru, zanj plačevati veliko najemnino in mnogo dežel še pogreša onega razvoja v rudniškem, gozdarskem in obrtniškem oziru, ki bi njim po neposredni zvezi državnih železnic z morjem navstal.

Da se odstranijo te nepravilnosti, morala bi se Divača z državno železnico zvezati po novi dopolnilni črti in taka proga je jedino le železnica od Divače čez Razdrto, Škofjoloko na Koroško in čez Ture planine naprej.

Prednosti in koristi take železnice so se že mnogokrat razpravljale in dokazovale, za njo izreklo se je mesto Trst in več kronovin, državnemu zboru predložilo se je že mnogo peticij, iz vseh teh izjav pa je razvidno, da boljša, cenejša in ugodnejša železnica niti možna ni.

S poročilom železniškega odseka v državnem zboru dne 28. februarja 1885 odstopile so se vse peticije za neposredno železnično zvezo mej Trstom in Rudolfovo (državno) železnico in za podaljšanje železnice preko Karavank (bodi si čez Ljubelj, ali pa čez Jezerski Vrh), vladi v temeljito uvažanje, z željo, da kakor hitro mogoče državnemu zboru predloži dotične zakonske načrte.

Teh zakonskih načrtov dosedaj sicer še ni, a nujno so potrebni za napredek in blaginjo dotičnih kronovin, kakor tudi za koristi tostranske državne polovice, zlasti pa zaradi tega, da bi se potem vsaj deloma mogli izogibati pretiranim tarifom južne železnice.

Glede zveze s Trstom predlagalo se je že več črt. Kar se tiče Predelske železnice, treba pred vsem pomisliti, da bi vozila na periferiji državi in da je ne gledé na drugo, že iz strateških ozirov neumestna in opasna. Zaradi tega so tudi že zagovorniki Predelske železnice utihnili.

Kar se tiče železnice znane pod imenom „Felbertauernbahn“, ki bi se zgradila od kake postaje v Pustershalu, koristila bi mnogo več Italiji, nego Trstu in sosednim kronovinam, vrhu tega morala bi se z južno železnico za porabo tiru od Belaka v Lienz (107 kilometrov) in iz Wörgla v Kufstein (16 kilometrov) skleniti peagna pogodba.

Proti železnici čez Ture planine govore tudi stroški in daljava, za železnico čez Škofjoloko v Celovec pa manjši stroški in mnogo prikrasana daljava. Dočim je sedaj po južni železnici iz Trsta do Matzleintdorfa pri Dunaji 596 kilometrov, bi bilo po rečeni progi le 537, torej 59 kilometrov manj. Za vse naprej od St. Mihaela ležeče postaje (Linz, Prago, Plzenj, Solnograd) pa bi se daljava zmanjšala za 110 kilometrov.

Železnica od Divače čez Loko in Karavanke v Celovec bila bi za vse dežele, po katerih bi vozila, neizmerne važnosti, koristna pa za državno železnico samo. Kajti državna železnica, ki je sedaj prava zagata, podaljšala bi se potem neposredno do morja in prevažala bi ljudi in blago iz Trsta, Istre, Reke in sosednih dežel, da ne govorimo o eminentnej važnosti, da bi bilo potem preimenitno vojno pristanišče v Pulji po državni železnici v ne-

pretrgani zvezi z notranjimi deželami in z Dunajem, kar bi se zlasti tedaj pokazalo, ko bi bili zapleteni v kako vojno.

Ker se je že začela graditi Hrpejska železnica in bode potem državna železnica segala do Divače, je zveza Divače čez Razdrto v Škofjoloko le še vprašanje časa — vsa ta proga je 88 kilometrov dolga in kot sekundarna proga proračunjena na 8,987.000 gld., kot glavna proga na kakih 15 milijonov — kajti zveza državnih železnic je nujna, omejena proga pa v vsakem oziru toli važna, da za njo, kakor je rekel baron Schwegel v deželnem zboru kranjskem, ne smemo prositi, ampak da jo moramo zahtevati.

Deželni zbor kranjski.

(XVII. seja dne 20. januarja 1886.)

Poslanec baron Schwegel stavi začetkom seje nujni, od vseh deželnih poslancev podpirani predlog, da se vlada naprosi, naj Rudolfovo železnico prej ko mogoče podaljša in s Trstom zveže in potrebno poskrbi, da se bo železnica iz Trsta do Hrpeja in Divače potegnila preko Razdrtega do Škofje Loke, potem pa od Kranja se izpeljala proti Trziču in čez Ljubelj do Celovca, dalje pa čez Ture planine proti Thalheimu in Rottenmanu. Baron Schwegel nujnost svojega obširnega predloga takoj utemeljuje in naglašja v strokovnjaškem obširnem govoru važnost in potrebo nasvetovanih železniških črt. Ne bil bi sicer stavil teh predlogov, ako ne bi bil slišal o obravnavah zastran peagne-pogodbe mej južno železnico in državo zastran Hrpejske železnice. Izključena bode avstrijska država od svetovnega prometa, dokler ne bo imela najkrajše zveze s Trstom. Avstrija mora tedaj zvezati Trst z drugo, vsaj 169 kilometrov krajšo železnico, z notranjimi deželami. Tudi je treba gledati na jako slabo stanje južne železnice od Ljubljane do Borovnice, katera se utegne nekega dne pretrgati, da bomo brez zveze s Trstom. Zgradba oziroma podaljšanje Rudolfove železnice, sedaj državne, pa je za južne dežele naše države, sosebno pa za planinske dežele jednake, deloma celo večje važnosti, kakor tranzverzalne železnice na Českem in v Galiciji, in tudi na Moravskem, tedaj smejo pač zahtevati,

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

XI.

(Dalje.)

— Ivana Zbogarja! seže jej Lotar v besedo z nemirnim in osuplim glasom. Toda kdo bi mogel misliti, nadaljuje, da bi se usodil Ivan Zbogar ali kak njegov podanik priti v sredo Benetek, brez cilja, brez znane namere, ker v velikem mestu ti razbojniki pač ne mogo nikakor javno pleniti in moriti. Ta zvijača redarjev je pač mnogo preneumna!...

To je nezmislno, vsklikne gospa Albertova. Umevno je, da se prognanec kakega razpuščenega društva, načelnik kake plemenite stranke prikrade v mesto, kder mu je sod sojen, kder ga čakata smrt in krvnik. Ali če bi bila ta drznost brez koristi njegove stvari, kaj bi ga moglo odločiti k temu! Ali kake misli, kake strasti bi napotile bednega razbojniškega glavarja, čegar srce bije in hrepeni le po pleni, da bi se osmelil v toliko nevar-

nost? Ljubezen pač ni, brez dvojbe! Naj je srečen ali nesrečen v svojih nakanah, vedno vdihla isto preziranje; katera žena bi ga tedaj bodrila ter mu budila le količkaj upanja? Kdo bi bil, da bi umel ljubico Ivana Zbogarja?

— V istini, pravi Lotar, to bi bilo čudno.

— Sicer, govori gospa Albertova dalje, kdo ve, če ta človek sploh živi; če njegovo ime ni samo slepilo kake enolike prezirne čete kolikor so druge a dovolj spretno, da se izkuša osvetliti z nekako glasovitostjo.

— O teh stvareh, gospa, deje postaren mož, ki je pozorljivo poslušal gospo Albertovo, dokler je govorila, ter se že nekaj časa pripravljaj, da bi jo zavrnil, osnovane so vaše dvojbe slabo. Ivan Zbogar preresnično živi, ter mi ni do cela neznan.

Družba se približa okolo njega razen Lotarja, zanimajočega se i posle jako malo za njih razgovor, kakor je imel navado. Menil se je zanj k večjemu toliko, kolikor zahteva olikanost v kramljanji, sukajočem se o vsemu svetu ravnodušnih stvareh.

— Jaz sem Dalmatinec, nadaljuje tujec, rojen v Spleti.

— V Spleti? deje Lotar, pristopivši bliže. Ono deželo poznajem dobro.

— Baš v okolici tega mesta bil je rojen Ivan Zbogar, govori dalje starček, vsaj kolikor mi je verjeti svedočilom, do katerih sem prišel, ker to ime ni njega pravo ime. Nadel si je je, ostavivši svojo obitelj, jedno iz najplemenitejših in najsijajnejših v naši deželi; nje praded je bil neki albanski knez. Ne bodem vam pravil, kaj ga je nagnilo, da je tako daleč zašel. Malo da ne še otrok, šel je služiti Turkom, a potem v Srbe na upor, kder si je naglo priboril veliko bojno slavo. A ker se stvari niso vršile njegovej stranki prijazno, bil je prisiljen ubegniti, da uide prognanstvu. Vrnol se je, kakor govoré, v Dalmacijo; a tam je našel, da nima nikake dedščine. Ker se je bil privadil vihnemu življenju in ker so ga mučile, kakor se je kazalo, mračne in silne strasti, oprijel se je prve prilike, da se naveže na neprestano, prevratno živovanje. Če bi bil v onih srečnih okolnostih, v katerih delavnost in veleum dospelja do vsega, pridobil bi si bil morebiti pošteno glasovitost. Ker ni imel nevarnostij, s kakeršnimi se pridobiva slava, oklenol se je one, katera prinaša samo preziranje in smrt na morišči. Žal, jako žal je tega človeka!

(Dalje prih.)

da se ta železnica popolnem dogradi in da država tu stori, kar njej narekava občna korist. Predlog vsprejme se jednoglasno, mej občnim odobravanjem.

Poslanec Murnik poroča o prodaji deželnega poslopja „Igrišče“ (Ballhaus) in nasvetuje v imenu finančnega odseka, da se deželni odbor pooblasti, da to deželno poslopje proda za ceno, sedanjemu prihodku primerno in da dobi za prodajo potrebno Najvišje potrjenje. Prošnjo društev „Sokola“ in „Glasbene Matice“, kateri želita kupiti to poslopje, naj reši deželni odbor.

Poslanec vitez dr. Gutmansthal misli, da „Igrišče“ pač sedaj nema velike vrednosti, a kadar se bode baš v Igriških ulicah Ljubljansko mesto razširjevati pričelo, kar ni dvomljivo, dobilo bode vrednost, ko bode šlo za to, ali se more cesta v tem kraju na prospeh novim stavbam razširiti z malimi stroški, ali ne. Tedaj misli, da ne gre vrednosti poslopja računati po sedanjem donesku, nego po poznejši vrednosti. Predlaga torej, ker misli, da bi tudi mestna občina Ljubljanska se utegnila zanimati pri urejevanju cest za nakup tega poslopja, da se isto proda, kakor je to itak navadno pri prodaji državnega in deželnega imetja na javni dražbi.

Poslanec dr. Vošnjak meni, da ne gre v prvi vrsti za to, da se proda „Igrišče“ po javni dražbi. „Glasbena Matica“, katera je že toliko storila za napredek glasbe v Ljubljani in za Kranjsko v obče, želi si pridobiti svoj lastni dom. Hiša le-ta je dosti prostorna in ako se priredi za imenovani društvu, ne bode prometu nikakor škodilo. Deželni odbor pa bode v tej zadevi gotovo tako vestno ravnal, kakor pri vseh drugih zadevah, katere mu je izročil in mu izročeva deželni zbor. (Dobro.)

Poslanec Dežman se boji, da bodo, ako se poslopje proda narodnima društvoma, zazidana Cenerkova hiša in se ne bode mogla kupiti. Tudi se boji Dežman, kakor ironično zagotavlja, da bi ponehalo navdušenje za „Narodni dom“, za katero toli navdušeno dela slovensko časopisje, da ne bode mogoče izvršiti blage misli, da se vsem narodnim društvom sezida lastno poslopje, da bode delovanje slovenskih domoljubov opešalo, se ohladila dosedanja gorečnost za „Narodni dom“, če zvedo, da sta že dve društvu pod lastno streho. (Občna veselost in smeh poslancev.) Zatorej bi Dežman, skrbec, da se vendar sezida „Narodni dom“, želel, naj bi ostalo pri prvotnem namenu, da se spravijo vsa narodna društva Ljubljanska pod jedno streho, namreč v „Narodni dom“. (Velika veselost in smeh narodnih poslancev.)

Poslanec dr. Dolenec naglaša, da nemajo imenovana društva namena postaviti si monumentalne zgradbe, ampak le začasno bivališče. Ako pa g. Dežmana toliko zanima in skrbi zgradba „Narodnega doma“, naj le izposluje pri kranjski hranilnici, da bode toliko dala za „Narodni dom“, kolikor je za deželni muzej, in kmalu ga bomo imeli! (Občna veselost, celo Dežman se smeje.)

Poslanec Grasselli pravi, da se ne da tajiti, da ima Ljubljansko mesto gotovo svoj interes pri prodaji tega poslopja, kajti težko je verjeti, s kakimi težavami se ima boriti mesto Ljubljansko, kadar gre za odkup kakega poslopja, da se razširi kaka ulica. Terjatve za odkup so vedno pretirane. Doslej sicer še ni načrta za razširjenje tamošnjih ulic, a vendar začelo se je v zadnjem času v stavbinskem oziru tudi v tem oddelku mesta nekoliko gibati, jedno večje posestvo se bode razkosalo in ondu sezidale nove hiše. Iz tega ozira, ker se bode poslopje za razširjenje ulic potrebovalo, podpira župan Grasselli predlog dr. viteza Gutmansthala. Gotovo privošči govornik obema jako koristnima društvoma svojo lastno zavetje, ne ve pa, sta li z nakupom „Igrišča“ v resnici pravo pogodili. Po osebnih nazorih g. župana je misel, kupiti to poslopje, jako nesrečna, kajti prostori v tej hiši so jako neprimerni in bodo v kratkem času premajhni. Vendar pa bodo prostori za društvi jako dragi, kajti poslopje je v slabem stanju in treba bode globoko seči v žep, mnogo novcev izdati, da se poslopje kolikor toliko popravi. Tedaj bode nakup tega poslopja po mnenju govornika društvoma le na škodo. Župan Grasselli podpira torej predlog, da se proda „Igrišče“ po javni dražbi.

Poročevalec poslanec Murnik poudarja, da se stvar danes konečno ne rešuje, kajti izroča se deželnemu odboru in ta bode isto po svoji dolžnosti že rešil, zatorej se poročevalec ne ujema z dostavkom viteza Gutmansthala. Kar se tiče opazke g. Dežmana „dass jener rühmliche Eifer für den

Bau des „Narodni dom“ erkälten würde“, ko bi se „Igrišče“ tema narodnima društvoma prodalo, pove mu g. Murnik, da ima „Narodni dom“ ves drug namen, nego ravno spravljati vsa narodna društva pod svojo streho, kar bi gosp. Dežman iz pravil društva „Narodni dom“ lahko razvidel. (Dobro.)

Pri glasovanju vsprejmo se odsekovi predlogi.

(Dalje prih.)

Botanični vrt in mestni zbor.

Preverjeni smo, da je v mestnega zbora seji, ko se je sklepal mestni proračun, po g. Ledniku storjeni nasvet zastran ustanovitve, oziroma premeščenja botaničnega vrta znanstvene kroge posebno uradostil. Kdor se zanima za to velevažno poučno napravo, pozdravlja je to inicijativo mestnega zbora z zadovoljstvom in hvaležnim priznanjem, a kako smo bili neprijetno iznenadeni, čitajoč v 26. številu „Slov. Naroda“ poročilo o seji mestnega zbora dne 1. februarja t. l., kjer se nahaja vest, da veleslavna c. kr. deželna vlada v svojem, te stvari tikajočem se dopisu zanikava potrebo premeščenja znanstvenega rastlinjaka, češ „da sedanji botanični vrt zadostuje vsem potrebam in da kraj (zemlja) pod „Turnom“ ali „Tivoljskim gradom“ zanj ni ugoden.

Ta konservativna izjava slavne c. kr. vlade nam je — odkrito rečeno — neumljiva, ker se nikakor ne strinja z duhom časa in napredka ter naših kulturnih razmer ne pospešuje, da ne rečemo, da jim naravnost nasprotuje. S katero motivacijo je visoka vlada podprla ta ukrep, ne bomo preiskavali, bilo bi tudi težko najti tehtnih razlogov, zdi se nam pa, da se namera mestnega zbora ni vsestransko preudarila in nagloma rešila, ker se je dogovor mej c. kr. vlado in mestnim zborom v razmerno jako kratkem času završil in eminentno važno vprašanje o botaničnem vrtu odložilo „ad calendas graecas“! Iz znanstvenega in šolskega stališča je to res jako obžalovati. Nikakor se ne moremo sprijazniti z mislijo, da bi bila slavna vlada iz lastnega nagiba preprečila plemenite namere mestnega tatejšinstva. Tudi to se nam ne zdi mogoče, da bi bila nepovoljna ta rešitev oprta na sklep c. kr. deželnega šolskega sveta, ki je menda kompetenten o tej stvari razsojati, saj sede v tej korporaciji možje, katerim je gotovo mar za povzdigo naših domačih učnih zavodov. In ko bi se bilo c. kr. deželno šolsko oblastvo tudi strinjalo s tem sklepom, zgodilo se je to, kakor rečeno v naglici, ali iz kakih posebnih ozirov, katerih ne moremo razmotrivati. Vsestransko uvaževanje vseh pro- in contra-razlogov bilo bi imelo gotovo povoljniji uspeh.

Ne da bi si prisojali pravico, nepoklicano podajati svetov, vendar mislimo, da bi bilo pravo, ko bi bila slavna deželna vlada vprašanje o botaničnem vrtu predložila konferencijam naših srednjih učilišč: gimnazije, realke in učiteljsišča.

Ker so deželni interesi tesno zvezani s to institucijo, v isti meri, kakor z muzejem, za kateri se je potrosilo že do sedaj nad 260.000 gld., bilo bi umestno, ako bi slavna vlada bila vprašala tudi deželni odbor za mnenje. Rezultat tega posvetovanja v merodajnih krogih bil bi gotovo drug, nego je bil izražen v vladinem odloku, vsaj tako mislimo.

A tudi javno mnenje se sklada v tem, da bi bilo v občno korist, ustanoviti botanični vrt v mnogo obiskovanem kraju pod Tivoli. Odlični možje, vzlasti profesorji natoroznanstva — morebiti z je dno samo izjemno — goje že več časa isto željo ter težko pričakujejo toli potrebnega prevrata zastran znanstvenega rastlinjaka. Le pogledimo v letno poročilo c. kr. višje realke, katero je priobčila koncem šolskega leta 1884/5, kaj piše g. prof. Voss v dotični zgodovinski razpravi. Na strani 7 se čita sledeče: „V novejšem času se je mnogokrat vprašanje razpravljalo, bi li ne bilo koristneje, opustiti sedanji botanični vrt, ki je vsekakor v zelo oddaljenem, po občinstvu malo obiskovanem kraju in presaditi rastline ter tako ustanoviti nove nasade v bolj frekventovanem kraju našega mesta. V ta namen bi se bilo ozirati na obsežne travnike pod „Tivoli“ ob straneh Lattermannovega drevoreda. Bilo bi torej mogoče, da bi sedanji vrt prej ali slej bil samo zgodovinskega pomena, in baš zaradi tega uzroka je omenjenemu sporočilu dodan obris c. kr. rastlinjaka.“ Pod črto na istej strani dostavlja g. profesor Voss še opazko, „da misel o premeščenju ni nova. Že maršal Marmont je Tivoljske travnike odmenil botaničnemu vrtu; a Hladnik, tedanji slavni rastlinslovec, si je izbral prostor v „Kurji vasi“ zbog

raznovrstnih vrh, ki se nabajajo na Golovci v bližini“. Ondotno zemljišče gotovo ni bilo v ta namen prikladnejše od travnikov pod „Tivoli“, ki po mnenju visoke deželne vlade nekda neso ugodni (?) rastlinjaku.

Za ustanovitev botaničnega vrta poleg Tivoljskega grada pa govori toliko razlogov, da se vsi protipomisli v njih poizgube, kakor pehe na vodi. Prej ali pozneje, tako se vsaj za trdno nadajamo, bode beseda mestnega zbora gotovo meso postala in zadeva ta ostane kljub odložitvi le vprašanje časa. Treba le, da slavni mestni zastop ne opusti te krasne misli, ter polagoma dela na uresničenje te blage, občekoristne namere. Nobena trdnjava se ne zinaga s prvim naskokom, istotako tudi mestnemu zboru bi nikakor ne bilo mogoče na vrat na nos napraviti mestnega znanstvenega rastlinjaka, kakersnega imamo tu v mislih. A če bode odsek za olepšavo mesta vedno to vprašanje imel pred očmi, ako bode vsako leto pri olepšanju Tivoljskega parka ozir jemal na bodoči botanični vrt ter vsako leto usaditi dal le nekaj dreves, kakersna se nahajajo v c. kr. rastlinjaku, potem bode novi botanični vrt sam iz sebe nastal tak, kakersen bi se mahoma le z obilnimi žrtvami in troški dal doseči. Že sedaj je Tivoljski vrt z gozdičem za njim in po Rožniku se razprostirajočim umetelen in naraven rastlinjak. Le treba popolniti ga in urediti tako, da bode vsakemu za domačo floro se zanimajočemu pristopen, poučen in navodilen, to je, da bode vsak iz botaničnega vrta stopivši takoj v prosti naravi sprehajajoč se uporabil nauke, ki si jih je z opazovanjem v znanstvenem rastlinjaku osvojil. Iz vrtné šole gredoč bode ponavljal in v spomin klical to, kar je tam videl in se učil. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. februarja.

„Katolicka Dalmacija“ objavila je več odgovorov **dalmatinskega** namestnika, barona Cornaro, na ogovore pri vsprejemu. Najpomembnejše so besede, s katerimi je odgovoril na pozdrav deželnega šolskega sveta. Rekel je: „Častita gospoda! Z mojim imenovanjem dana mi je naloga vzajemno z vami skrbeti za najdražjo človeško blagost, za vzgojo. Tu pa ne gre samo za vzgojo razuma, ampak tudi za vzgojo srca, treba vzgojiti ljudi ne le s temeljitim znanjem, ampak s trdnim značajem — ljudi, ki bodo v istini ljubili veliko Avstrijo in ožjo domovino, našo kamenito Dalmacijo.“

Vnanje države.

Mej Madjid pašo in Mijatovićem doseglo se je nekda po privatnem dogovarjanju popolno sporazumljenje zastran sklepanja miru mej **Srbijo in Bolgarijo**. Porta bode pro forma oficijalno zahtevala vojno odškodnino, potem pa odstopila od te zahteve, ko so bode Srbija jo branila vsprejeti. Zavrnila bode Porta zahtevo Srbije, da bi Bolgarija jej odstopila Vidin, zato pa dobila Piroto. Zagovarjala bode pa Turčija pri vladi v Sofiji razne carinske olajšave, katere bode zahtevala Srbija. — Belgrajski dopisnik „Politike“ imel je pogovor z nekim srbskim državnikom, ki se je izjavil, da se Srbi ne nadajajo, da bi Avstrija njim v prid ovirala povečanje bolgarske sile. Avstrija sama ne bode dopustila, da bi se pomanjšalo srbsko ozemlje, in morda tudi zadržala ponižanje Srbije, da bi morala plačati vojno odškodnino. Nadalje je ta državnik pritrdil, da se nekateri trudijo, da bi se Srbija bolj sprijaznila z Rusijo. Temu se sedaj upira le še osobno mnenje kraljevo. Ko pa odpa-dejo ti osobni motivi, se pa utegne čez noč spre-meniti srbska državna politika, to se tem lažje zgodi, ker Srbija ni navezana na Avstrijo z nikakim konkretnim dogovorom in se more nasloniti na katero koli vlast.

„Novoje Vremja“ zopet hudo kritikuje **turško-bolgarski** dogovor. Ta list misli, da Rusija ne more pritrditi temu sporazumljenju, dokler ne dobi bistvenih jamstev, da se njen upliv ne bode oškodoval v Bolgariji. Takim jamstvom pa nasprotuje osoba bolgarskega kneza, ki se je vedno skušal oddaljiti ruskemu uplivu in hoče postati nezavisen od Rusije s turško-bolgarskim sporazumljenjem. „Novoje Vremja“ misli, da bi Rusija morala zahtevati, da se ustanovi velika Bolgarska, kakersna je bila določena v Sanštefanskej mirovnej pogodbi. Potem bi se morala pregleđati Berolinska pogodba, in prišlo bi vprašanje, kdo bode vladal Bolgarijo, v razgovor, ter rešilo se lahko ugodno v zmislu ruskih interesov. — Rusija nekda želi, da se vzhodnorumelijsko vprašanje reši z neposrednim pogajanjem mej vlastmi. Kakor nekateri listi poročajo, je Rusija pripravljena priznati turško-bolgarski dogovor, ako se izpustita določbi, da je bolgarska vojska zavezana braniti evropska turška ozemlja

Dalje v prilogi.

in da sultan sme knezu podaljšati čez pet let vzhodnorumelijsko generalno guvernerstvo brez posredovanja vlastij. — Plovdivsko prebivalstvo ni zadovoljno s turško-bolgarskim sporazumljenjem. Vzhodnorumelijski pošiljajo peticije do kneza, da naj zahteva popolno zjedinenje.

Po poročilih iz Belegagrada so tam Rističevi privrženci agitovali, da bi črnogorskega kneza postavili na srbski prestol. Nadejali so se nekda na pomoč Rusije. Temu je sedaj policija prišla na sled. V zvezi s tem bil je baje prihod črnogorskega naučnega ministra v Beligrad, katerega je, kakor je znano, iztirala srbska policija. Podobna poročila so se že večkrat iz Belegagrada trosila mej svet, pa se potem neso potdila. Najbrž hoče tudi sedaj vladna stranka le črniti Rističa in njegovo stranko, ker se boji, da ne bi prišli liberalci na krmilo. 17. februarja po pravoslavnem koledarji snidejo se skupščinarji napredne stranke v Belemgradu, odposlanci radikalnih odborov cele dežele v Niši, da se posvetujejo o položaji. Radikalci se snidejo z dovoljenjem kralja in vlade.

Vsi ruski listi se bavijo z misijo črnogorskega kneza Nikite. „Birževija Vjedomosti“ naglašajo, da Rusija more priznati zjedinenje obeh Bolgarij samo z zares slovanskim, pravoslavju in ruski stvari udanim vladarjem na čelu. Tek idejal za Rusijo na bolgarskem prestolu bil bi črnogorski knez. „Pet. Vjed.“ mislijo, da je knez Nikita prišel v Peterburg, ker ima ta odkritosrčni prijatelj Rusije in srbskega naroda izvršiti velike slovansko-narodne naloge v bližnji bodočnosti.

Rusija se jako prizadeva, da obrani svoj upliv na Balkanu. Turškega sultana hoče prisiliti, da se balkanske zadeve tako uredi kakor je Rusiji ugodno. Pri turškem dvoru je močna stranka, ki dela za sporazumljenje z Rusijo. Sultan sam se še ustavlja, kajti nič prav ne zaupa Rusom. Druge velevalisti se nekda ne bodo dosti ustavljale Rusiji. Dovolile bodo realno unijo, ako je bode Rusija zahtevala, da se le odstrani balkanska kriza. Samo tedaj bi se uprle, ko bi Rusija zahtevala, da se knez Aleksander odstrani.

Grško vlado so jako potrle in iztrezile izjave angleške vlade, da hoče nadaljevati Salisburyjevo politiko. Dosedaj so se v Atenah vedno nadejali, da se bode Gladstone potegnil za Grke. Sicer je pa še jako močna stranka, ki vsekako zahteva vojno. Ako bode vlada zaukazala demobilizacijo, bati se je ustaje. Sedanje stanje se pa nikakor ne bode moglo dolgo ohraniti, v kratkem se bode vlada morala obrniti na jedno ali pa na drugo stran.

Rumunski častniki Kalifatske posadke priredili so slavnostni banket v čast braniteljem Vidinske trdnjave. Od obeh strani se je napivalo po bratenju bolgarskega in rumunskega naroda.

Vdova Aksakova dobila je od ruskega carja sledečo brzojavko: „S srčno britkostjo sva carica in jaz dobila vest o hitreji smrti Vašega moža, katerega sva spoštovala kot poštenjaka, interesom Rusije udanega. Bog Vam daj moč, da boste mogli prenašati težko zgubo.“ — Včeraj je bil pogreb Aksakova. Iz Peterburga so k pogrebu v Moskvu odposlali deputacije: „Slavjanskoje blagotvorniteljno občestvo“, časnikarji in vseučilišče. Vdova Aksakova bode še nadalje izdajala časopis „Russj“ in je prosila ministerstvo, da potrdi Dimitrija Samarina za urednika.

Dopisi.

Z Dunaja 11. februarja. [Izv. dop.] (Dr. Murkov večer.) Kakor v panji čebel, kadar gorkega poletnega dne mačica praznuje svoj „veseli dan“, bilo je sinoči v prostorni dvorani, kjer je „Slovenija“ priredila slavnostni večer, da s tem tudi ona počasti svojega nekdanjega predsednika, odbornika ter sedanjega člana, „sub auspiciis“ promoviranega gosp. dra. Matijo Murka. Malo ne v polnem številu so se poleg drugih gostov zbrali tukajšnji slovenski in hrvaški vseučiliščniki, tako da je dvorana bila že tesno polna, ko je ob 8. uri ustopil slavljencev, obilno pozdravljen, in se je pričel zabavni večer. Program je imel izvrstno zalogo z jedne strani v pevskem zboru, z druge pa v zboru „tamburašev“, potem se je izza kulis čulo šepetanje o posebni potici in tudi govorniške sile je bila lepa mera. Dobrovoljnega duha je vsak že sabo prinesel. — Stoloravnatelj večera, uvežbani g. Triller je otvoril red zabave, pozdravljajoč zbrano družbo, osobito skupine hrvaške, bolgarske in srbske, ter mej posameznimi gosti imenito naše državne poslance gg.: Hrena, Pfeiferja, dra. Poklukarja, Raiča, in prof. Šukljeja z gospo, nadalje prof. Stritarja in ministerskega tajnika g. Levičnika, dra. Jelenca in dra. Kresnika, pevovodjo g. Jiřika itd. Ko je zbor za tem zapel bil „Dijaško“, oglasil se je takoj g. dr. Murko ter je izgovoril zahvalno napitnico Nj. Veličastvu cesarju, na kar je vsa družba s frenetičnimi živio-klici ustala, da se je odpela cesarska pesem. Potem je g. Rosina z lepo besedo razložil pomen večera, s katerim „Slovenija“ časti

svojega zvestega in velezaslužnega člana. slovenska mladež pa svojega ljubljena in uzornika; gorko je konečno napil g. dru. Murku, ki ga je potem vsa družba vzela v presrečne ovacije. Dvakrat se je tekom večera slavljencev zahvaljeval z daljšim govorom za izredno poslaavljenje, prvič s posebnim oziranjem na „Slovenijo“, drugič vsej slovanski družbi; prvi govor je sklepal z napitnico „Sloveniji“, drugi pa s pozdravljanjem krasne slovanske bodočnosti; oba govora, prepletena z idejalnimi, znanostno osnovanimi mislimi, bila sta burno pohvaljena. V imenu Hrvatov je našemu rojaku nazdravljaj g. Benešić, v imenu Srbov g. Radulović, za Bolgare g. Mišajkov, a roditeljem g. dra. Murka je napil g. drd. Pukl. Toda uprizorila se je našemu doktorju še druga čast v nedolžno-zabavnej obliki. Senat naših veseljakov („krokarjev“) izbral si je sinočno našo dvorano, da bode tukaj g. dra. Murka promoviral za svojega doktorja. Promocija na veseljaški visoki šoli se pač tako vrši, kakor drugje, izima je le ta, da tukaj tudi posle godcev in „pedella“ opravljajo redni in izredni članovi samega visokega „profesorskega kolegija“, in pa ta, da disertacije tukaj ne govori promovend, nego „secretarius collegii“, ki je ob enem tudi pesnik. In tako je pri sinočni promociji pritroblil v dvorano kolegij godcev, za njimi pa so „počasni krač“ pristopili „en pleine parade“ rektor p. t. g. Z—č, dekan p. t. g. P—č, promotor p. t. g. S—r, sekretar g. Božič in promovend. Potem so šle ceremonije po vrsti, druga za drugo. Poglavitna je se ve da bila slavnostna, visokopoezična razprava g. Božiča, promotorska formula g. Š—rja ter velepomembna, s krokarji in krokarčki preobložena diploma, katera je promovendu bila uročena, ko je bil pri vrču piva „prisegel“, da bode užival tudi „jura privilegiaque“ tacega doktorstva. Reči moramo, da je ta prizor bil jako vrlo prirejen, in zato je ves čas držal družbo na vrhuncu veselosti. — Zabava je nazadnje mej petjem, mej priljubljenim „tamburičanjem“ Hrvatov postala uprav kipeča. Mlada družba se je zlasti razvnela po dveh govorih poslanca č. g. Bož. Raiča in po govoru poslanca g. prof. Šukljeja. Slednji govoril je blizu tako le: Dovolite tudi meni nekoliko pohlevnih besed. Ko sem čul Vaše naudešene govore, spomnil sem se izreka Schäfflejevega, ki je v svojem delu „Bau und Leben des sozialen Körpers“ dejal: „Was zur Geltung gelangen will in der sozialen Welt, das muss eine Generation für sich gewinnen.“ To načelo velja za vse duševne procese socialnega življenja, to mora tudi veljati za narodno teženje. Pridobiti si moramo generacijo, zlasti akademiško mladež. Iz teh vrst pričakujemo pomoči, kadar nam onemorejo roke. Uverjen sem, da vsakdo čuti, kaj narod pričakuje od njega, da bode vsakdo spolnil dolžnosti za slovenstvo, oblegano trdnjavo. Tradicije Dunajske mladeži še neso izumrle. To vidim tudi nocoj. Dr. Murko ima lepo karijero pred sabo, rešil bo svojo nalogo sebi v čast, narodu v korist. Zvest bode uzorom, za katere se je mladež vedno ogrevala, prvič, da osiguramo prosto narodno vzgojo na svobodni podlagi. Drugič ne bode pozabil znanostnih preiskavanj, da bode tudi na tem polji kažipot slovenstvu in slovanstvu, katero se bode združilo po vedi. Živela slovenska mladina, živio dr. Murko! — Gosp. Božidar Raič, iz katerega slovenski in hrvaški mladini sije uzor Jugoslavana, odgovarjal je prvič na napitnico, katero je g. Marolt bil naklonil državnim poslancem. Rekel je g. poslanec, da se je slavljencev rodil v kraji mej Muro in Dravo, katerega je Stanko Vraz imenoval pozemeljski raj. To je potrdil vladika Attems l. 1859, ko je ves v solzah slovo jemal od tega dela svoje vladikovine, kateri mu je dajal najizvrstnejših bogoslovcev. Vraz je še posebe izustil: Kdor ne sliši petja Slovenk v tem kraji, tisti ne vé, kako angelji pojó. Isti kraj je slovenstvu rodil mnogo knjižnikov, tako Modrinjaka, Vraza, Miklošiča, Cafa, Murka, Muršeca. V znanosti je moč, ona bi tudi Slovane zložila, če bi v vseh bila prav razvita. Če bi se vzajemno poznali, ne bi se mogli križati mej sabo. Inteligentnega človeka verske razlike ne motijo. Zdražbe neso izvirale od naroda, nego od nasprotno hudobe. Zakrivili so razlike tudi slabi književniki, ker so n. pr. na jugu napravili tri jezike iz jednega. Mladina naj gleda, da spozna slovstva slovanska in se priuči slovanščine. Če ona ne, kdo pa? „Bodite torej“ — je sklepal vnemajoči govornik — „Jugoslavani, sploh Slovani! Živela vzajemnost slovanska!“ Neopisno navdušenje se je pri tem govoru objavljalo in dvig-

nili so iskrenega patrijota, da so ga nesli po dvorani okolu. Kasneje je g. poslanec Raič z nova govoril in to osobito glede na Bolgare in novi Balkan. V imenu Hrvatov je našemu poslancu še posebe nazdravil g. R. Albert.

Tako je večer, katerega so se tudi nekateri rojaki v domovini udeležili s telegrami, do pozne ure bil poln mladostnega ognja in domovinskih isker. Gosp. dr. Murko je tudi na ta svoj večer lahko ponosen. Več se je po njem dobilo, nego-li se je zanj bilo dalo.

Iz Gorice 9. februarja. (Prva veselica v Čitalnici. — Demonstracija. — „Corriere“ — uraden list. —) V četrtek 6. t. m. vršila se je vendar — post tot discrimina rerum — prva veselica v novih prostorih Goriške Čitalnice. Veselica bila je prav dobra in tako dobro obiskovana, da je bila dvorana, največja v Gorici, natlačeno polna. Da se ni pri besedi vse do pičice ujemalo, razumljivo bode vsakemu, kdor je videl, da so popoldne istega dne delali mizarji, preprogarji, delavci iz plinarne in drugi v dvorani do noči. Ples bil je jako živahen, plesalo je drugo kadriljo 60 parov. Mej počitkom bil je banket, katerega se je udeležilo kakih 40 oseb. Da ni pri banketu manjkalo napitnic, je ob sebi umevno; prva napitnica veljala je cesarju, bila je z naudušenjem vsprejeta, godba v postranski sobi igrala je po tej napitnici cesarsko pesen, katero so navzočni stoje poslušali in živahnimi živio-klici vsprejeli. Napivalo se je dalje Čitalnici, njenemu predsedniku dr. vitezu Tonkliju, hišnemu gospodaru itd. Reči se sme, da se je tudi ta točka programa izvrstno sponesla ter udeležence v obče zadovoljila. Rajalo se je do ranega jutra in živahnost pri plesu ni ponehala do konca; želja je bila občna, da bi se kmalu zopet sešli v novih prostorih. Odbor Čitalničen je radi tega sklenil, da dá 20. t. m. ples, 27. plesno zabavo in 7. marcija velik ples, v postu pa vsaj dve besedi.

Lansko leto obesil se je bil tu neki mladenič, katerega pogreb je bil nekaka demonstracija proti — veri in menda tudi proti vladi. Pisalo in govorilo se je tačas dosti po mestu, posebno pa je vzbujal osupnenost in začudenje „parte“, v katerem je stalo, da je samomorilec „šel v nič“ (passò in nulla.) Letos se je napravila na pokopališču nova demonstracija ob letnici in naš knezonadškof čutil je v sebi potrebo, povodom te demonstracije svojo nevoljo izraziti s tem, da je v tukajšnjem „L'Ecco del Littorale“ slovesno protestoval proti temu žaljenju verskega čuta in onečesčenju blagoslovljenega kraja. Odohraval je — vsaj neposredno — to postopanje le tukajšnji židovsko-liberalni list „Il Corriere di Gorizia“, dočim so to vsi drugi listi obsojali. Tudi mnogo društev se je slovesno izreklo proti temu. Zakaj da pa ni naša policija tega zabranila, ko je morala biti poučena o tem škandalu, to vedó bogovi in gospod baron Rechbach.

Imenovani gospod proglasil je tudi nekako — vsaj indirektno — Goriškega „Corriera“, kateremu sta „L'Indipendente“ in „L'Istria“ najdražja sobrata, za uradni list. Ko je namreč nek gospod v „društvu za klimatično zdravišče v Gorici“ zahteval, da bi se zapisniki vseh odborovih sej tudi drugim domačim listom pošiljali, odgovoril je gospod baron, da „Corriere“ ni opustil ali zamolčal nič tega, kar je odbor deloval. Tedaj na izrecno prošnjo ne dovoli vladni zastopnik in glavar, da bi se zapisnik tudi drugim listom pošiljal, kateri so stalno tisočkrat bolj avstrijski nego „Corriere“. Opomniti je, da je „Corriere“ tudi uradni list c. kr. kupčijske zbornice. Ni čuda po tem takem, da se mej ljudstvom širi vedno bolj vest, da je Primorje res že obljubljeno Italiji!

Iz Celovca 11. svečana. (Naše prošnje in nemškutarske protiprošnje.) Prošenj za katoliške in slovenske šole nabralo se je 81, mej njimi 39 iz raznih far (mej tem je došla še jedna iz Vovber) z blizu 1600 podpisi, 15 od občinskih zastopov in 27 od krajnih šolskih svetov. Poslale so se državnemu poslancu g. Hrenu, da jih izroči državnemu zboru.

Zdaj so pa tudi nemškutarji začeli nabirati prošnje za nemške šole. Nekaj jih bodo že nabrali posebno v Celovski okolici, kjer je nemškutarija še v polnem cvetu, slovensko ljudstvo pa nezavedno in v politiki malo poučeno.

Jedno dobro stran pa imajo naše prošnje, ker zdaj se Celovski poslanec Moro menda ne bode

več predrznil, govoriti v imenu vseh koroških Slovencev.

V imenu nemškutarjev Celovške okolice naj govori; slovenski poslanci pa se lahko sklicujejo na naše prošnje, in Moro ne sme in ne more govoriti v imenu tistih, ki v prošnjah zahtevajo ravno nasprotno od tega, kar on zagovarja.

Ako se hoče vlada ozirati tudi na nemškutarske prošnje, mi jej tega ne moremo braniti, pa to ne sme več obveljati, kakor do zdaj še zmiraj, da bi nemškutarji Celovške okolice, ki zastopajo komaj kakih 10 000 duš (kajti vsa okolica ni za njimi) govorili in odločevali v imenu vseh koroških Slovencev. Ako se slovenske šole dajo vsaj tistim krajem, ki so zdaj za nje prosi, smemo biti in smo za zdaj že zadovoljni, kajti sčasoma bodo tudi drugi kraji videli boljši uspeh pri narodnih šolah in bodo zanje prositi začeli.

Mislil pa, da so vsi naši naporji zastoj, dokler se ne spremeni §. 6 šolske postave, in dokler se iz deželnih šolskih svetov v Celovci in Gradci ne izrinejo strastni germanizatorji, ki imajo zdaj prvo in jedino besedo v šolskih stvareh — ukljub Taaffeju in Gautschu!

Iz Zasipa pri Bledu 12. februarja. [Iz viren dopis.] Po shodih in zborih si tarejo učenjaki glave, kako bi bilo pomagati kmetu v sedanjih slabih časih. Veliko dobrih svetov smo dobili od te in one strani, vendar rešitve iz tega bednega stanja tako brž še ne bo. Marsikaj bi bilo treba prav na glavo postaviti, predno napoči kmetškemu stanu zlata doba občega blagostanja. Ni naš namen danes pretresovati vsega, ampak naj nam bo dovoljeno le na jedno stran obrniti pogled merodajnih krogov, na sadjarstvo menimo.

Vlada sama napeljuje posestnike zasadiati plodnega sadja. V vseh šolah se otroci uče, kako je treba ravnati z drevjem, na koliko načinov se cepi, kako presaja, kako obrezuje. Kmetijska družba stoji vsakemu na strani z vsemi sredstvi z dobrim zgledom in gmotno podporo. Popotni učitelji bude med starejšimi ljubezen do sadjereje. S številkami dokazujejo eminentno važnost te gospodarske stroke in ni čuda, da so se posebno ljudje v tukajšnji okolici poprijeli sadjereje s prav hvalevredno marljivostjo.

Kako kratko pa je bilo njih veselje, kako zaman ves njih trud. Tam, kjer so v jeseni tako nadobudno zelenela drevesca, stali bodo letos spomladi suhi količi. Divjačina, v preveliki meri rejena, ugonobila je po vseh vrtilih Bleške okolice ne le mladi naraščaj, temveč celo srednja že več let rodovitna drevesa. V temi, ko kmetje spé utrjeni od trdega dela, pride vsak večer brez števila zajcev na vrte in ti olupijo kožo vsacemu deblu na okrog in okrog. Ni ga kmeta, kateremu bi bila ta egiptovska stiska prizanesla. Na stotine goldinarjev je škode in ako se kdo k najemniku lova pritožit gre, se mu posmehuje mož. Tožba seveda mu je odprta še, toda tudi pri nas poznamo rusko prislovico „Bog je visoko, car daleko“. Občina dobiva za lov vsako leto okrog 100 gold., kmetje pa imamo zato, ker najemnik zajcev ali neče ali ne zna streljati, več kot 1000 gld. škode, kje je torej dobiček? — Skusili smo vse, da bi se kolikor mogoče obvarovali pred ostrozobimi dolgouhi. Mazali smo debela z ilovico, kateri je bila pridejana goveja kri, ovijali jih na debelo s slamo, vse zastoj, kdor sam ne vidi ne more zapopasti drzovite nesramnosti teh živalij. Med hišami se slede, kakor bi trop koz gonil kdo. Lastna pomoč je pa strogo prepovedana.

Če bi kak človek poškodoval kako drevesce, tožiš ga lahko in dobiš boš pravdo, da ti mora toliko in toliko škode povrniti, če se pa predrzneš zajcu kaj žalega narediti, imel boš priliko v zaporu okrajne sodnije kake tri do štiri tedne premišljevat, kaj je samoobramba. Pomoči ni za nas nobene, še v nebesih ne. Imamo skoro za vse svoje patrone, tako za ogenj, za slabe oči, za zobe in druge težave človeškega rodu, zoper poškodovanje sadnih dreves po divjačini se nemamo kam obrniti. Jedna sama tolažilna misel nas navdaja še in ta je, da bi mej prošnje v litanijah začeli upletati še: „Sadno drevje pred zajci — varuj o Gospod!“

Iz Borovnice 12. februarja. [Izv. dop.] Dopolnilna volitev dne 11. t. m. v tukajšnji krajni šolski svet, katere se je udeležilo 20 občinskih odbornikov, bila je jako živahna in izpala je za našo stranko, kakor smo želeli; kajti, mesto izžrebanih dveh udov, katerih delovanje nečem tukaj kritiko-

vati — bila sta izvoljena g. M. in g. V. in potem je bil predsednikom izvoljen g. V., od katerega upamo, da povsem zadostuje prevzetemu bremenu.

Milovanja vreden pa je bil bivši predsednik, ko se je videlo, kako težko, da se loči od predsedniškega stola, da še celo tako daleč je prišlo, da je naposled, videč, da mu gre za kožo, še sam sebe volil, a vse ni nič pomagalo. Mi pa mu le želimo, naj počiva mirno na razvalinah svoje predsedniške slave in svojih zaslug.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi dopisa iz Celja, v katerem se je pripovedovalo, da so zopet dva dijaka izključili ter izključenje kritikovalo. Današnje številke dali smo štiri strani priloge.

— († F. M. L. Jurij pl. Stubenrauch) umrl je v 10. dan t. m. ob 1/12. uro na Dunaji. Bil je korni poveljnik v Brnu in šele 60 let star. L. 1880 in 1881 bival je kot divizijski poveljnik v Ljubljani in bil jako priljubljen in čislán. Rečem bil je pravi oče. Vsak dobil je milostino, katero je čestokrat kar skozi okno metal. Tudi takozvane „sramožljive prosjake“ je podpiral in jim pošiljal po 2, 3 in več goldinarjev, kar po poštnih nakaznicah. Gotovo bode pokojniku, ki je bil jako prijažen tudi narodni stranki, ohranjen mej nami prijažen in hvaležen spomin.

— (Poslanec Greuter) je te dni nevarno zbolel. Začel je tožiti, da mu je slabo, da izgublja spomin ter da mu primankuje izrazov za gotove pojme. Šel je zvečer zgodaj v postelj, a ko je drugi dan poslanec Sternbach prišel v sobo, našel je Greuterja brezzavestnega. Ker je Greuter že 70 let star, bati se je bilo najhujšega. K sreči mu je, kakor sporoča včerajšnji telegram, že odleglo.

— (Gosp. Andrej Comel pl. Sočebčan) stotnik v pešpolku št. 3, ki je izdal najpotrebniše vojaške knjige v slovenskem jeziku, dobil je povodom svojega umirovljenja značaj majorja ad honores.

— (Imenovanje.) Gosp. dr. Josip Račič, finančni svetnik in vodja finančne prokurature v Ljubljani, imenovan je finančnim nadsvetnikom in finančnim prokuratorjem.

— (Brambovskima častnikoma) sta imenovana: Kadet nadlovec Josip Devetak v primorskem brambovskem lovskem batalijonu (Gorica) št. 74, in podlovec Fr. Spintre v kranjskem brambovskem lovskem batalijonu št. 25.

— (Slovensko gledališče.) Danes se predstavlja: „Cousin Jacques.“ Veseloigra v 3 dejanjih, po Leroy u poslovenil. J. Kalan. Nadejati se je prav prijetnega večera.

— (Pisateljsko podporno društvo) ne bode imelo danes svojega zabavnega večera.

— (Trgovski ples.) Trgovsko bolniško in penzijsko društvo v Ljubljani ima danes v dvoranah kazinskega društva svoj običajni trgovski ples. Ta ples spada že od nekdaj mej najlepše predpustne veselice, torej bode tudi danes gotovo velika in odlična udeležba.

— (V Čitalnici Ljubljanski) je jutri 14. t. m. ob 8. uri zvečer zopet plesni venček, na kar opozarjamo čitatelje.

— (Državni nadpravnik g. dr. Leitmeier) prišel je iz Gradca v Ljubljano ogledavat kaznilnice itd. Včeraj obiskal je kaznilnico na Gradu, danes pa si bode ogledal ono v Begunjah na Gorenskem.

— (Vse srednje šole Ljubljanske) sklenile so svoj I. tečaj danes s sv. mašo, katera se je služila ob 8. uri zjutraj za gimnazijo v šenklaškej, za realko v šentflorijanskej in za učiteljske v Srca Jezusovega cerkvi. Po maši so se razdelila spričevala in sedaj imajo dijaki počitnice do uštetega torka. V sredo 17. t. m. se začne zopet šola in ž njo drugi šolski tečaj. Kakor smo že naznanili, letos po ukazu naučnega ministerstva neso locirani, t. j. po svojem zasluženju razvrščeni. Pripoveduje se nam, da ta ministerski ukaz učiteljem nikakor po volji, a da so jako zadovoljni ž njim dijaki, katerih je naravno več slabih ali samo dobrih, nego je odličnih. Dasi je pa odpravljena lokacija, vendar je še pridržana razvrstitev dijakov na odlične, dobre in slabe dijake, nadalje s pričevalom II. in III. reda.

— (Črnogorskega naučnega ministra Pavloviča) je policija iz Srbije iztirala, kakor smo nedavno javili. Kakor se iz Bukurešta piše,

zgodilo se je to zategadelj, ker je Pavlovič agitoval za kneza črnogorskega, kot kandidata na srbski prestol.

— (O ranjku Justinu.) Iz Celovca se nam piše: Za Justinom žalujemo tudi Celovski Slovenci. Koj po prihodu je začel peti v stolni cerkvi. Obljubil je tudi, da bo ustanovil in vodil slovensko pevsko društvo. Pa kmalu je začel klavern postajati, da nismo vedeli, kaj mu je. Na jedenkrat je bolezen izbruhnila in ga zamorila v kratkem času. Iz slovenskega pevskega društva zopet ne bo nič.

— (O razmerah na Celjski gimnaziji) piše nam rodoljub iz Celja: Celjska gimnazija začela je v zadnjem času radi dogodkov na njej in preganjanja dijakov bolj nego kdaj sloveti. Kako stoji z ravnopravnostjo na tej gimnaziji, nekoliko kaže sledeče. Pred jednim letom je nekaj dijakov, katerim radi premale znanosti književne slovenščine ni bilo možno takoj s kraja slovenskega pouka obiskavati, slovenščino za svoj materni jezik izdalo. Vsled te izjave je primoran vsakdo slovenščino, kot obligaten predmet obiskavati. A to se jim ni dovolilo ter reklo: „Vi ne smete v izkazu svojega maternega jezika spreminjati in tedaj tudi ne smete pouka slovenščine obiskovati? Kar se tem dijakom ni dovolilo, to se je letos trem prvošolcem velikodušno dopustilo: ker omenjeni trije neso dobro napredovali v slovenščini, se jim je dovolilo izstopiti iz pouka slovenščine, dasi so se za Slovence upisali. Čuditi se moramo, da se taka velikodušnost samo drugim v prid izkazuje, nikoli ne nam Slovincem, in vprašati, zakaj se dovoljuje samo izstopati iz pouka slovenščine, a ne tudi ustopati; naj bi se vendar tudi tukaj z enakim merilom merilo. Morda so bili pedagogični uzroki temu krivi. V dokaz, da bi tudi gg. profesorji bolje storili, ako bi se brigali malo bolj za šolo, mesto da uganjajo Slovincem sovražno politiko, naj izmej več slučajev, ki sem jih zvedel navedem le jednega. Neki zgodovinar — strokovnjak, vpraša dijaka, kdaj je bila bitka pri Waterloo. „1815“, mu odgovori dijak. „A warum nicht gar, wissen sie nicht einmal das? Das wissen schon die Spatzen am Dach; nun sie war im Jahre 1814“. Nato ustane drug dijak ter opomni, da se g. profesor moti. A g. profesor se vendar ni hotel takoj udati. — Ne omenjali bi tega dogodka, ako bi bil omenjeni gospod — kakor poroča „Südost. Post“ — bolj miren v narodnih stvareh. Priporočamo mu tedaj zgodovino, da se še kdaj ne primeri, da bi vrabci na strehi več vedeli, nego g. profesor — zgodovinar.

— (Gorelo) je včeraj zjutraj ob 1/6 uri v dimniku meščanske vojašnice v Trnovem, kjer so se saje v dimniku unele. Požarna bramba bila je takoj z vsemi brizgalnicami na lici mesta in se je ogenj kmalu udušil.

— („Popotnik. List za šolo in dom“.) ima v 3. številki naslednjo vsebino: Postopanje učitelja z nedostatno nadarjenimi otroci. Spisal Mate Fr. Kante. — Anton Martin Slomšek, pedagog, domo- in rodoljub slovenski. Spisal Fr. Jamšek. — Učna slika. — Logika. Spisal dr. Josip Križan. — Dopisi. — Novice in razne stvari. Popotnik izhaja dvakrat na mesec in stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr.

— (Nadrobno trženje s premogom v Ljubljani — očitna tajnost!) Iz prijateljskega kroga piše se nam: Premog postal je danes do malega že vsakdanja potreba skoro slebarnemu gospodinjstvu; tukajšnje trženje, ki se bavi s to, za vseobčno potrebo toli važno stroko, pa ima v mnogem oziru še marsikatero hibo na sebi. V eklatanten dokaz temu so pač ne prereditve pritožbe kupujočega občinstva glede uročevanja premoga. Kje je dakle isti pravi vir nedostatkom? V občnem interesu treba, da si na podlagi faktičnih podatkov takrat stvar nekoliko bliže ogledamo. Nadrobni konsum rabi v Ljubljani poprek blizu jeden vagon premoga na dan; premogarjev pak ima ni manj, nego sedmero, ki se delé v to množino. Vagon premoga (= 100 kv. ali 200 coln. stotov) stane franko železniška postaja v Ljubljani z uštetu užitnino in tlakarino blizu do 78 gld. Prištejemo temu še 3 do 4 gld. za dovažanje s kolodvora v magacin, torej stane vagon premoga vkupe 81 do 82 gld. franko magacin. Pri sedanjih cenah nadrobne prodaje skupi se visoko računano 94—95 gld. za vagon. Torej ostane za vse premogarje skupaj komaj 13 gld. kosmatega dobička na dan. Troški vseh premogarjev: za shrambe, davščino, obrabo in razna popravljanja

itd. iznašajo vkupe sigurno najmanj 2—3 gld. na dan. Po tem takem preostajalo bi še 10—11 gld. vsega dnevnega kosmatega dobička. Pri uročevanju premoga posluje — recimo, od šestih premogarjev — vsakteri pol leta najmanj s parom konj in dvema delavcema in drugo polovico leta najmanj z jednim konjem in jednim delavcem; posluje torej poprek na dan nič manj nego devet konj ter baš toliko dninarjev. Oskrbovanje konja stane na dan sigurno 60—70 kr., mezda delavcu pa iznaša 80 kr. do jeden goldinar. Kako naj se torej pokrijejo ti efektivni troški z onim ostalim kosmatim dobičkom samo 10—11 gld. na dan? Kje preostaje potem tudi še dobiček za premogarje same? Ali pa mar kaže ukvarjati in ubijati se „s črnim spakom“ le tako za kratek čas? Po tem kratkem s številnimi podatki podprtem navodu dá se marsikaj sklepati in usiljuje se nehote samo ob sebi konečno vprašanje: Kaj-li je bolj občudovanja vredno — ali neka posebna požrtvovalnost, ki se v „odprte vreče“ poklada, ali pa požrtvovalnost občinstva, katero to iz onih istih „premogovih vreč“ baje zajema?! Očividno pametnejše in primernejše bi bilo, da se ali ogromna režija pomožnosti zmanjša ali pa nadrobne cene premogu zmerno povikšajo in da se povsem pošteno ravna — vsak pošten trud bodi tudi pošteno plačan in povrnen! In s tem načinom — nečemo dvojiti — bili bi ne le premogarji, nego tudi njih naročniki sigurno zadovoljnejši ter mnogo na boljem! — „Pravična vaga v nebesa pomaga!“ — govori narod.

— (Razstava.) C. kr. kmetijska družba na Dunaji priredi od 16. do 18. aprila 1886. VI. razstavo pitane živine. V zvezi s to razstavo bo razstava kmetijskega orodja in strojev, pomočkov za rejo in prevoz živine, za mesarsko in vojeninarsko obrt, razno klaje, orodja in oprave za hleve, konjušnice itd. Obrazci za oglasila dobe se pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani, katera tudi natančneje razjasnila daje.

— (Kmetiska posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani) imela je svoj 4. redni občni zbor dne 2. februarja 1886. Izvoljeni so bili v ravnateljski odbor: načelnikom Janez Knez, župan in posestnik v Sp. Šiški; kontrolorjem A. Jenko, pekovski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; blagajnikom Anton Knez, trgovec v Ljubljani in namestnikoma Vinko Ogorelec, župan in posestnik na Škofelji, in Janez Verhovnik, posestnik v Vodmatu. V nadzorstveni odbor izvoljeni so bili Ig. Kotnik, hišni posestnik v Ljubljani, E. Ločnikar, župan in posestnik tovarne na Viči, in dr. Josip Vošnjak, deželni odbornik. Izmedj važnih sklepov omenjati nam je, da je zbor v principu sklenil premeniti svoja pravila tako, da bi posojevalo društvo le svojim članom, oziroma vsak kdor bi hotel dobiti posojilo, postati bi moral tudi deležnik društva in da bi društvo premenilo dotedanje omejeno poroštvo v neomejeno. Za izvršitev tega sklepa pooblastila sta se ravnateljski in nadzorstveni odbor. Iz letnega računa povzamemo, da je imelo društvo v letu 1885. 139.581 gld. 37 kr. dohodkov in 137.398 gld. 89 kr. izdatkov, tedaj prometa 276.980 gld. 26 kr. Hranilne uloge znašajo koncem leta brez kapitalizovanih obrestij 37.156 gld. 89 kr. Posojenega je bilo koncem leta 35 strankam proti intabulaciji 19.211 gld. 29 kr. na menice pa 30.386 gold. — kr., tedaj skupno 49.597 gld. 29 kr. Čisti dobiček znašajoč 1350 gld. 49 kr. razdelil se je po predlogu nadzorstva sledeče: deležnikom dividende 1½%, torej 150 gld., ravnateljskemu odboru nagrade 350 gld., rezervnemu fondu doda se 600 gld., tedaj bode znašal sedaj 1900 gld., 20 gld. sklenilo se je darovati družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ostanek 230 gld. 49 kr. pa prepisati na račun dobička za leto 1886.

— (Z Bleda.) Vesel dan je bil za Bled 10. februarja, pripeljali so namreč od gosp. Samasse v Ljubljani narejeni brizgalnici, kateri je občinstvo z velikim navdušenjem vsprejelo mej slovesnim gromenjem topičev. Požarna bramba bo kmalu stopila na dan. Načelnik in poveljniki posameznim oddelkom so postavljeni, še delavni udje se upišejo in razcvetela se bode ta nemško barvana cvetka. Kadar bo, kar varuj Bog, v kaki tukajšnji vasi gorelo, blesketale se bodo medene čelade v plapolajočem ognju in zveličalni glasovi nemške komande bodo množili zmešnjavo resnega časa. — Pravil, dasi so že davno dotiskane, ne dobi živa duša na oči, ker so v njih nekateri š-i, ki govore o volitvah, katere so pa po mnenji gotovih mož nepotrebne in

škodljive, češ, kmet se ni dozorel za take pravice. Čudno se nam zdi, da je občinski zastoparstvu s tako motnimi nazori dovolil na 3 leta 1000 gld. kredita, no pa saj iz žepov koga drugega ni težko darovati. Radovedni smo kaj poreče slavnj deželni odbor k takemu gospodarenju. Občina z jedno roko prosi podpore za malenkosti, z drugo pa z tisoči ropota.

— (Iz Vipave) se nam piše, da bode ondu v soboto 13. t. m. redka obravnava, h kateri je povabljenih nad 50 oseb, deloma kot zatoženci, deloma kot priče. Toženi so večinoma kmetijski fantje, tožitelj pa tukajšnji črevljar O., ali kakor mu tukaj sploh pravijo „vinkeldohar“, ker se za kopita veliko ne briga. Fantje popevali so tudi pri nas že znano pesen: „Udri, udri in der Stadt, — Doktor O. štrik za vrat“, kar je omenjenega O. tako razkačilo, da toži zaradi žaljenja časti čiharnega, kdor je kdaj to pesen pel, ne glede, je li fatalni besedi „doktor O.“ izgovarjal, ali pa ne. S tožbo svoje priljubljenosti ne bode pomnožil, kajti marsikdo je tožen, ki ni kriv, marsikdo pa mora kot priča k sodnji, kateremu tako pota neso ljuba. Svetovali bi g. O., naj bi se rajši držal svoje obrti, kakor pa da po krčmah kmetom svete daje, saj je po njegovih svetih že marsikatega glava bolela.

— (Vabilo na maskarado,) katero priredi čitalnica na Vrhniki dne 28. februarja t. l. v društvenih prostorih. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina maskovanim ali kostumovanim 50 kr., nemaskovanim 1 gld. — Ustopnice, brez katerih ustop maskam ni dovoljen, dobé se v prodajalnici g. Gab. Jelovška. Odbor.

— (Tržaškega Sokola) druga plesna vaja bode v nedeljo 14. februarja od 7 do 12 ure zvečer v prostorih Slovanske čitalnice. Kdor se od povabljenih želi udeležiti, naj se obrne na g. Ivana Valenčiča. Via nuova 39 ali gosp. Martin Krže-ta Piazza S. Giovanni 1, kjer se dobé ustopnice. Tretjo in zadnjo plesno vajo bo imel „Sokol“ v dan 28. februarja in k zaključku tekočega prepusta. pa, kakor že javljamo plesni venček 9. marcija, obe veselici v čitalnici. Na zdravje!

— (Tržaško podporno in bralno društvo,) bode imelo po § 18. dr. pr., dne 14. februarja t. l. v društveni sobani, Via della Caserma št. 15. od 4—6 ure popoldne svoj izvanredni in dne 21. februarja t. l. od 4—6 ure popoldne v prostorih „Slovanske Čitalnice“ (Monte Verde) svoj občni zbor. Ako k občnemu zboru ne pride zadostno število udov, tako velja to vabilo tudi za dan 28. februarja t. l., v katerem slučaju bode veljavno vsako število udov.

— (Spremembe pri učiteljstvu.) Na Kranjskem: Gosp. M. Kalan, učitelj v Št. Petru poleg Postojine, postal je tu nadučitelj. — G. F. Galé, učitelj pri sv. Jakobu ob Savi, je ravno tu stalno nameščen. — Na novoustanovljeni dvorazredni dekliške šoli na Vrhniki sta nastavljeni gpč. Ivanka Vidic, prej v Metliki, ter gpč. Ana Pour, prej zač. učiteljica v Moravčah. — Gosp. Matija Japelj, učitelj v Podkrajju na Vipavskem, pride za II. učitelja na čveterorazrednico v Senožečah. — G. K. Bernard, III. učitelj na čveterorazrednici v Škofji Loki, imenovan je nadučiteljem v Bohinjskeji Bistrici. — Na dvorazredni dekliške šoli v Ribnici je za I. učiteljico trdno nameščena gpč. Ana Kaiser, a na II. mesto prišla je gpč. Iv. Arko, učiteljica v Sodrašici. Gpč. Marija Arko, učiteljica na štirirazrednici v Vipavi, postala je III. učiteljica v Sodrašici. — Gpč. M. Marolt, bivša na čveterorazrednici v Krškem, dobila je III. učiteljice mesto na čveterorazrednici v Radovljici. — Izmedj potrjenih Ljubljanskih pripravnikov nastavljeni so naslednji: g. Karol Trost, zač. IV. učitelj v Senožečah; gosp. Mih. Vrbič, zač. II. učitelj v Sodrašici; g. Karol Simon, zač. II. učitelj v Loškem Potoku; g. Fran Črnagoj, zač. učitelj pri sv. Gregorji; g. F. Rant, zač. II. učitelj na Trati; g. F. Lušin, IV. zač. učitelj v Št. Vidu nad Ljubljano in g. Ivan Kambič, začasni učitelj na Razdrtem. — Umrl je g. Ivan Hočevar, zač. uč. pri sv. Lampertu poleg Litije. — Na Primorskem: Gosp. Janko Leban, učitelj v Lokvi, pride v Ayber. — G. Anton Pakiž, učitelj v Škocijanu, imenovan je za nadučitelja na 2-razrednici v Lokvi; II. učiteljsko mesto tu zavzema Ljubljanska pripravnica gpč. Parma. — G. Albin Štrekelj, pomožni učitelj v Sezani, postal je začasni učitelj v Škocijanu, a v Sezani pride g. Sivec iz Avbera. Definitivno so nameščeni gg. Ivan Bano, učitelj v Divači, Janko Strukelj, učitelj na Barki, Anton Kor-

sič, učitelj v Štjaku, in Ivan Berginc, učitelj v Rodiku.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 12. februarja. Zdravje cesarjeviča Rudolfa se je včeraj na bolje obrnilo. Greuter bode tudi okrevl. Cesar dal je včeraj povprašati, kako mu je.

Dunaj 12. febr. Coronini in Jacques utemeljevala predlog o volilnem sodišči. Hausner ostro pobijal, Menger odgovoril. Kronawetter contra.

Sofija 12. februarja. (Izvestje Hava-sovo.) Reservisti, ki so bili na dopustu, so se zopet sklicali, milica do tridesetega leta uvrstila se je mej aktivno vojsko. V očigled eventualnim dogodkom, napravljajo se velike zaloge.

Beligrad 12. februarja. (Oficijalno.) Vest, da se je zaukazala demobilizacija in sklicala skupščina, popolnem izmišljena.

London 13. februarja. Izgredi delavcev bili so včeraj še ves večer. Policiji, pomnoženi iz sosednih mest, posrečilo se je brez vojaške pomoči razgnati izgrednike. 17 oseb so zaprli. Gospodarji so delavcem dovolili nekoliko koncesij, glede drugih prepornih zahtev pa so predlagali, da se dajo razsodišču v razsodbo.

London 12. februarja. Včeraj v raznih mestih po deželi izgredi prebivalstva, ki je brez dela. V Leicesteru napalo je ljudstvo več nogovičarskih tovarn, ki zaradi štrajka praznujejo, pobilo okna in razdejala stroje. Policija napravila mir.

London 12. februarja. Nemiri v Leicesteru bili so danes še hujsi, nego včeraj. Izgredniki pobili so okna mnogih prodajalnic in metali kamenje na policijo. Ob. 2. uri je nemir še trajal.

Leicester 12. februarja. Uporni nogovičarji postali so popoldne še drznejši, ker je bila policija v manjšini, in začeli so razdirati stroje po delavnicah. Oblastva prosila so sosedna mesta za pomoč.

Bukurešt 11. februarja. Madjid paša predložil je danes svoja pooblastila. Konferenca vsprejela je po Madjid paši predlagani prvi član, ki ima v sebi običajno izjavo glede miru.

Budimpešta 11. februarja. V noči zvršila se velika tatvina pri juvelirji Foderji v Karlovi vojašnici. Vrednost ukradenih dragocenostij 15—20.000 gld.

Florenca 11. februarja. Blagajnik društva „Ferovie Meridionale“ Zimeoni je pred nekoliko dnevi brez sledu izginil. Pri skontriranji našli so, da manjka 200.000 lir.

Razne vesti.

— (Pomanjkanje denarja.) V Srbiji denarja tako silno primankuje, da je finančni minister izdal naredbo, da se smejo davki tudi „in natura“ s pšenico, vinom, senom in drugimi pridelki odrajavati. No, to bode pač treba prostornih davkarjev!

* („Glas Crnogorca“) pisoč o potovanji kneza črnogorskega in o velesijajnem vsprejemu v Peterburgu, kjer so kneza odlikovali, kakor najmočnejšega vladarja, pravi mej drugim o sedanjem položaji: „Ne zna se šta nosi dan, šta li noć. Svi-jet je nekako uskoleban, na sve strane osjeća se neka nestalnost, čini so kao da je puno poslova nesvršenih puno pitanja neriješenih. Ovakovo stanje gotova je žeravica, na koju samo treba, da pade nješto zapaljive materije, pa da sve bukne v plamen. Ta plamen mogao bi i nas liznuti, a nama treba mira za mnogo in mnogo godina.“ Potem dokazuje potrebo miru in zagotavlja, da Črnagora ne bode nikomur dajala povoda, da se vznemirja. Črnagora „če se, kao, i do sada, ponašati prema svakome pravilno, pazeći na interese svoje, koji su onda najbolje zaštićeni i osigurani, kad se nedovode u opasnost lakoumnim izazivanjem i nedoraslim eksperimentima.“ Ker je Črnagora mala, treba je zaslonbe, da se zagotovi mir in ta zaslonba je Rusija. S to zaslonbo bode notranji prepored mogoč.

* (Ruski polkovnik N. M. Przevalski), ki si je s svojimi potovanji in preiskovanji Azije stekel svetovno ime, vrnil se je s svojega zadnjega dveletnega potovanja v 21. dan januarja v Moskvo. V 27. dan januarja je pa predaval o tem svojem potovanji po Mongolskem, Tibetu in po srednji Aziji. Zanimanje za njegovo predavanje bilo je toliko, da velika dvorana tehniškega muzeja ni zadostovala za vse poslušalce, ki so plačali ustopnino po 5 in po 2½ rublja. Przevalski imel je seboj 2 pomočnika, 13 kozakov, 4 grenadirje in tolmača.

Nobeden ni na potovanju umrl, vsi so se zdravi vrnili. Na pot vzel je seboj 43.000 rubljev. Bil je pri viru Modre in Zolte reke, bil sploh v mnogih krajih, koder še nikdar ni hodila evropska noga, bojeval se je z divjimi zvermi in z ljudmi na življenje in smrt, a vse je srečno prebil. Bil je mej Tanguti, s katerimi se je moral bojevati kakor z razbojniki. Našel je v deželi Tangutov novo veliko reko, katero je krstil „Reka razbojnikov“. Na potovanju po zelenicah nahajal je razne živali, ki se človeka nič ne boje, ker ga še nikdar niso videli in ne poznajo njegovih lastnosti. Našel je tudi bogato floro in jake, žival, ki je ogromna, a jako neumna. Koža jake je posebno debela, še močnejša so pa kosti v glavi. Krogla iz Berdan-puške ne prodre črepije, a če ga zadeneš v oko, krogla vender ne gre skozi glavo, temveč se ustavi v kosti. Dvakrat naletel je Przevalski na jake in rešila ga je le neumnost te živali. Iz Hase šel je v tibetske gore. Prvi hrib nazval je „Moskovskij hribet“ (hrbet), najvišjo goro pa „Kremelj“. Čez Labdor šel je v kitajski Turkestan. To bilo je od 1871. Przevalskega četvrto potovanje v Azijo.

* (Silen mraz) je v Sibiriji. V 4. dan t. m. kazal je termometer — 46° Celzija. Barometer pa 792 mil.

* (Mladenč — glavni dobitnik.) Obče čislani in imoviti bankir v Lijonu, imenom Mathieu, napravil je letošnji predpust loterijo za samice in za zakonske device. Za glavni dobitnik bila je določena renta 6000 frankov. Z neko čarobno tajnostjo in skrivnostjo združena objava loterije, lepi dobitki in redkost loterij po Francoskem sploh: vse to uplivalo je prav ugodno na razprodajo obilnih srečk. Da so pa srečke tako naglo poprodale, proizročila je najbrže tudi goreča želja mnogoštevilnih samic brž ko mogoče si poiskati pripravnega soproga. Te dni vršilo se je srečkanje in uboga a jako brdka mestna deklica izdelovalka cvetic Leonija Malot, zadela je glavni dobitnik, ki ni bil nič drugega, nego sam netjak bankirjev. Mladega in lepega moža v službi pri striji, imejčega 6000 frankov letne plače, vzradostila je ta nenadna sreča. A drugače je bilo pri srci srečni devotki. Leonija prišedši po glavni dobitnik v menjalnico bankirjevo izpregovorila: „Došla sem, Vas g. Mathieu vprašat, smem li storiti s svojim dobitkom, kar hočem“, „Gotovo“, odvrne brez pomisleka bankir. Dekle globoko vzdihne in reče: „Tedad izjavim, da jaz človeka, ki se podaja v tako nevarno igro, ne maram in ne morem ljubiti, ker je pa moj in jaz ž njim storim, kar mi drago, se odpovem vsake pravici do njega in ga darujem v hasen tej le ženi.“ Pri zadnjih besedah s prstom pokaže na staro, grdo postrežnico bankirjevo ter zgine.

Zahvala.

Prijetna dolžnost mi je, da se zahvalim hajprej javno vsem slavnim društvom in blagim rojakom, ki so se me prijazno spomnili pri priliki Najvišjega odlikovanja. Posebno pa izrekam prisrčno zahvalo č. gg. državnim poslancem Dunajski slovenski naselbini in akademiki društvoma „Slovenija“ in „Zvonimir“, ki so pripomogli, da mi ostane 8. in 10. februar t. l. vedno v živem in najlepšem spominu.

Na Dunaji 13. februarja 1886.

Dr. fil. Matija Murko.

Razširjeno zdravilo. Množica se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje“ dokazujejo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu, trganju in vsem boleznim vsled prehlada. Steklenica 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specijalnih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 10 (20—1)

Denašnja sobotna številka „Slovenskega Naroda“ ima prilogo lekarne Trnkoč z y-jeve „pri zlatem jednorogu“ o konjskem cvetu ali konjskem fluidu (umivalni vodi za konje) in o živinskem prašku (štupi) za govedo, konje in prasce, na katero posebno opozorujemo.

Št. 8. (Par.) Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pred. 309.

V soboto 13. februarja 1886.

Odgovorni vodja: A. Slobodin.

COUSIN JAQUES.

Veseloigra v 3 dejanjih, po L. Leroy-u poslovenil J. Kalan.

OSOBE:

Valdent, lastnik fabrike — gospod Kocelj.
Emelina, njegova soproga — gospodična Vrtinikova.
Blanche, Valdentova hči iz prvega zakona — gospod. Mat. Nigricova.
Céleste Valdent, njegova cousina — gospodična Zvonarjeva.
Jacques Valdent — gospod Slobodin.
Chambray — gospod Danilo.
Bonnegrace — gospod Čutnik.
Chalut, — gospod Perdan.
Pierreux, } fabriški delavci — gospod K. Šrej.
Lambert, } — gospod Štam.
Več delavcev iz fabrik. Godi se v nekem fabriškem okraju.

Ustoppina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. Začetek ob 7. uri zvečer.

Gledališče je kurjeno.

VABILO SOKOLOVEMU JOUR-FIXU,

kateri bode

v soboto 13. februarja

v Schreinerjevi pivarni (na Sv. Petra cesti).

Začetek ob 1/2 9. uri.

Ker se bode tudi razpravljalo o letošnji Sokolovi maskaradi, uljudno vabi v obilo udeležbo ODBOR.

Tujci:

11. februarja.

Pri **Stenu:** Deutsch, Bele z Dunaja. — Mikinda iz Reke. — Haus, Birkovitz z Dunaja.

Pri **Matte:** Schwarz, Prigel, Regely z Dunaja. — Dr. Leitmaier iz Gradca. — Wernig iz Celovca. — Gross, Freytag, Ilek z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

11. februarja: Urša Pangerc, hišnega posestnika žena, 54 let. Illova 12, za jetiko. — Ludovik Zalokar, delavčev sin, 14 dni, Kolesarska cesta št. 11, za oslabljenjem. — Marjana Sinkovec, strežnica, 63 let, sv. Petra cesta št. 25, za jetiko. — Angela Kinkel, krujačeva hči, 16 mes., Rožne ulice št. 33, za jetiko.

V deželni bolnici:

9. februarja: Matevž Novak, dninar, 47 let, za mrzlico. — Marija Mlakar, gostija, 84 let, za starostjo.

10. februarja: Jakob Smraje, gostja, 75 let, za spričenjem jeter. — Blaž Zaverl, tesar, 20 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dné 13. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rež, „	5 36	Surovo maslo, „	— 84
Ječmen, „	4 39	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	3 09	Mleko, liter „	— 8
Ajda, „	4 23	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	5 6	Telečje „	— 60
Koruza, „	4 87	Svinjsko „	— 2
Krompir, „	3 75	Koštrunovo „	— 36
Leča, „	8 —	Pišaneč „	— 5
Grah, „	8 —	Golob „	— 18
Fižol, „	8 50	Seno, 100 kilo „	— 2 15
Maslo, kgr.	— 8	Slama, „	— 2 15
Mast, „	— 74	Drva trda, 4 metr.	— 7 60
Speh frišen, „	— 44	„ mehka, „	— 5 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. febr.	7. zjutraj	741.76 mm.	— 3.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	739.65 mm.	— 0.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	739.25 mm.	— 2.8° C	sl. vzh.	obl.	
12. febr.	7. zjutraj	739.13 mm.	— 3.8° C	sl. svz.	obl.	3.20 mm.
	2. pop.	737.85 mm.	— 0.6° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	738.61 mm.	— 2.8° C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura — 3.2° in — 2.4°, za 1.9° in 2.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 13. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 45 kr.
Srebrna renta	84 „ 80 „
Zlata renta	113 „ 55 „
5% marčna renta	101 „ 90 „
Akcije narodne banke	869 „ — „
Kreditne akcije	299 „ 50 „
London	126 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Napol	10 „ 03 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 85 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171 „ 75 „
Ogrska zlata renta 4%	102 „ 60 „
„ papirna renta 5%	94 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava r. g. srečke 5%	100 gld. 116 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	116 „ 40 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „ — „
Kreditne srečke	100 gld. 177 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 114 „ 20 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	206 „ 25 „

Borove popke

od polomljenih borovcev (izključljivo le od teh) kupuje v vsaki množini in po najboljši ceni

(96—1) Josip Levec, trgovec pri mesarskem mostu.

CHAMPAGNE
AYALA & Co.

Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.

Varstvena znamka

Službo išče

28 let star mož, neoznjen, več ne prav popolnem nemškega, a popolnem slovenskega jezika, kateri je služil dolgo časa pri užitinskega davka uradu, želi nastopiti v kakšno drugo, tej primerno službo, kakor n. pr.: pri kakem občinskem uradu ali tovarni, ali pri kakšnem trgovcu itd. — Ponudbe sprejme upravnistvo „Slov. Naroda“. (92—1)

Občinski tajnik,

vešč popolnem slovenskega in nemškega jezika, izveden v občinskih zadevah, vsprejme se pri podpisnem uradu. Ponudbe pismeno, če mogoče s priročali sposobnosti, naj se dopošljejo do 1. marca t. l.

Pogoji izvedo se pri podpisnem uradu.

Pri konstatirani sposobnosti vsprejetega zna se združiti s to službo služba blagajnika Postojnske jame.

Županstvo v Postojni,

dné 1. februarja 1886.

(72—2)

J. Vičič, župan.

Ljubljanski glavni zastop

jedne prvih zavarovalnic avstrijskih

išče za

Ljubljano in Ljubljanski sodni okraj

intelligentnega, slovenščine in nemščine zmožnega, zgovornega človeka z neomadeževano preteklostjo, kateri zna prijetno kretati se in kateremu je moči baviti se izključivo z opravi glavnega zastopa. Položiti je kavicjo.

Stalna plača in provizija.

Ponudbe pod šifro „F. A. 21“ pošiljati upravnistvu teh novin (95—1)

Od knežjega Schönburg-Waldenburgskega gozdnega urada v Snežniku, pošta Stari trg pri Rakeku (Kranjsko), vsprejme se kot

gozdni paznik

(Forstaufseher)

za vnanjo službo (letna plača 240 gld., prosto stanovanje, 20 Rmt. ali 6 sežnjev suhih drv) mlad korjenjak, kateri je slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožen. Isti mora biti zdrav, marljiv v službi in poštenega značaja. — Prošnje do 10. marca na zgornji gozdni urad. (81—2)

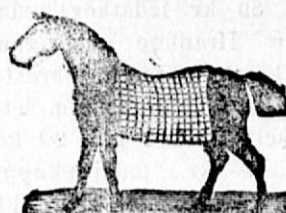
Nič več odlašati.

Svetovno znane žebrake, katere sem na neke dražbi kupil za polovico prave vrednosti in so jih vsled objave že mnogo pokupili z vseh delov sveta, prodajam, dokler jih je kaj po

samo gld. 1.50

jako dolge, zelo debele in široke, neraztrgljive

konjske žebrake

z barvastimi kraji, debele kakor deska; 190 cm. dolge, 130 cm. široke, z različnimi kraji, jako debele, zares neraztrgljive. Ia. baže po gld. 1.70, najboljšje baže jako fine pa po gld. 1.95.

Nadalje je še v zalogi:

500 dvanaistorio

rumenih kosmatih fijakarskih plahit

s 6 različnimi barvastimi progami in kraji, kompletnih, jako finih, samo po gld. 2.40. 190 cm. dolge, 135 cm. široke, gld. 2.80, 195 cm. dolge, 155 cm. široke, jako fine, gld. 3.—. Posebno priporočati izvoščekom. Nadalje imam za razprodajo:

400 posteljnih odej

iz najfinejše burett svile v veličastnih barvah, ruščih, modrih, rumenih, zelenih, pomerančastih, progastih, dosti dolgih za vsako posteljo, po gld. 3.50, dvojica samo gld. 6.50.

Na stotine zahval in opetovanih naročil od merodajnih osob, izmed katerih sem že nekatere objavil, so v moji pisarni vsakteremu na blagovoljen ogled in mislim nekatera taka zahvalna pisma in opetovano naročbe, došle poslednji čas, kmalu objaviti. Vsako blago, ki ne ugaja, vzame se brez ugovora nazaj.

Svarilo! Svarim vsakega pred nakupovanjem žebrač pri drugih tržakih, katere se bojé objaviti svoj naslov v anonci s polnim imenom. Kdor hoče dobiti dobro in solidno blago, naj se zaupljivo obrne na pri c. kr. trgovske sodnji protokolovano trdko (93—1)

J. H. RABINOVICZ,

Dunaj, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

NB. Od drugih strani po gld. 1.50 in 1.60 priporočane žebrake pošiljam na zahtevanje po gld. 1.20.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se **Jurčičevi zbrani spisi** po znižani ceni.

- 1. zvezek:** Deseti brat. Roman.
- 2. zvezek:** I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljičice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz njegovega življenja.
- 3. zvezek:** I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbna Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
- 4. zvezek:** I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja krajskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
- 5. zvezek:** I. Hei mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naroči-
lih velja poština
za posamični neve-
zani zvezek 5 kr.,
za vezani 10 kr.

Dijaki
dobivajo Jurčičeve
„Zbrane spise“ po
50 kr. izvod, ako
si naročé skupno
najmanj deset iz-
vodov.

Prodajajo se v (83—4)

„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani,
Kongresni trg, Gledališka stolba.

Nekdo kupil bi rad na Krajskem kje ležeče
kako

večje posestvo,

nahajajoče se v dobrem stanu, za svoto od 30.000 do 40.000 gld.

Ponudbe upravnistvu tega lista zadnji čas do konca t. m. pod šifro „B“.

(87—2)

Najljepši i najveći ilustrovani hrvatski koledar

Zvonimir za 1886

Sa 30 slika skoro
i 2 bojad. slike na dar. razprodan.

Cena 60 nvč., sa poštom 80 nvč., dobro vezan 80 nvč., sa poštom 1 for. (67—3)

Dobiva se v Ljubljani kod KLEINWYR i BAMBERGA.

Akad. knjižara Hartmana (Kugli i Deutsch)
Zagreb, Illica 4, Hotel k caru austrijskomu.

Anchor parobrodna linija

iz Trsta v New-York naravnost.

Odhod v 1. in 15. dan vsakega meseca.

Veliki prvorazredni parniki te svetovnoznane v Avstriji
jedino koncesionirane linije vsprejemajo potnike po naj-
nižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

Potniki naj se obrnejo na Gergolet & Po-
gliacco, glavne agente, Via de l' Arsenale šte. 2
v Trstu.

Dobivajo se tudi vožni listki za vsa mesta Zjednin-
jih držav po najnižjih cenah. (32—11)

Za zimsko zdravljenje!

Nova napolnitev

medicinalnega

ribjega olja.

Pristno in jako zdravilno.

1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.
Prodaja (674—14)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotočva v Ljubljani.

38letno preskušeno zdravilno sredstvo, sedaj svetovni iz- delek.

Mej mnogobrojnimi boleznimi, katere more prenašati človeški rod, imamo pa tudi zdravilo, katero mu pomaga v bolečinah in ga ozdravi. Pri vratnih, prsnih boleznih, boleznih želodca in po-
manjkanju krvi itd. je Ivana Hoffa sladni izvle-
ček čudovito pomagal iz rešil nevarnosti. Njega
Velikačstvo kralj Kristijan Danski pravi: Skušil
sem na sebi in na mnogih mojih znancih z vese-
ljem zdravilni upliv Ivana Hoffa sladnega izvlečka.
Njega Velikačstvo kralj saksoski pravi: Dobro
je del kraljici materi. Akademije dale so Ivanu
Hoffu za njegovo izumitev zdravilnega sladnega
izvlečka kolajne in knezi diplome dvornega za-
ložnika, vkupe 60 visokih odlikovanj. 37 let je
minulo, odkar je izumljeno to sredstvo, prodaja
že v 27.000 zalogah v vseh delih sveta in 2000
časnikov prinaša zahvale za zadobljeno ozdrav-
ljenje iz vseh dežel in v vseh jezikih.

Gosp. IVANU HOFFU,

izumitelju in jedinemu izdelovaltju pristnih slad-
nih izdelkov, c. kr. dvornemu založniku skoraj
vseh vladarjev evropskih itd. itd.

Dunaj, I. okraj, Graben, Bräunerstrasse 8.

V Tolni, 17. junija 1885. Dne 26. maja do-
poslani sladni izdelki so se jako dobri pokazali.
Več let trajajoče mučno kašljanje, pojava, slast
do jedi se je povečala. Prosim, pošljite mi z
vračajočo pošto 33 steklenic zdravilnega piva iz
sladnega izvlečka. S spoštovanjem dr. Hugo
Rust, c. kr. polkovni zdravnik 7. huzarskega
polka v Tolni na Ogorskem.

V Kolinu na R., 2. julija 1885. Zahvaljujem
se vam iz vsega srca, da sem zopet ozdravel
vsled uživanja Vašega zdravilnega piva iz slad-
nega izvlečka. Pet let sem bolehal na neke bo-
lezni v želodci in sem se ozdravil, ko sem pora-
bil 85 steklenic Vašega sladnega piva. Martin
Kaczmarek, gostilna pri levu. (691—6)

Opomba. Sladni izvlečki se ponarejajo, na kar mora
pasiti zdravnik in bolnik. Pristni sladni izdelki Ivana Hoffa
morajo imeti varstveno znamko (podoba izumitelja Ivana Hoffa
in podpis Ivana Hoffa).

Cene na Dunaji: Zdravilno pivo iz sladnega izvlečka
(z zabojem in steklenicami): 6 steklenic gld. 3.82, 13 steklenic
gld. 7.26, 28 steklenic gld. 14.60, 58 steklenic gld. 29.10. —
Konzentrovani sladni izvleček: 1 facon gld. 1.12, pol facona
70 kr. — Sladna okrovala: pol kilo I. gld. 2.40, II. gld. 1.60.
— Sladni bonboni v zavitkih a 60 kr., 30 kr. in 16 kr. —
Manj kot za 2 gld. se ne pošlje.

Vse prodajalnice so za prodajo na drobno pooblašene s lito-
grafiranim barvastim plakatom.

Glavna zaloga v Ljubljani: Peter Lassenik.

V Kranji: Josip Dolenc. V Postojni: Doxat &
Dietrich. V Kočevju: Ed. Hoffmann. V Gorici: G.
Cristofolotti, c. kr. dvorna lekarna. V Krškem:
Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Ri-
zoli, lekar. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knezo-
škofjska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V
Celju: Marek, Kupferschmidt, lekarja. J. Matič. V
Reki: N. Pavatič, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V
Celovci: W. Thurnwald, lekar. V Mariboru: F. P.
Hlašek. V Ptuiju: J. Kasimir. V Pulji: G. B. Was-
sermann, lekar. V Trstu: Francesco S. Prinz, via
Aquadotto. Carlo Zanetti, J. Serravallo, lekar. V
Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Cana-
vall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.

Konkurenci konjskim žebračkam!

Že 50 let obstoječa

tovarna za žebrake in koce

je nam naročila, da se naredi korenito konec kon-
kurenci, ki se je pokazala, njeno zares solidno, realno
in dobro blago

konjskih žebrač

samo po gld. 1.60 komad

velike, debele, nepokone-
ljive konjske žebrake pro-
dajati. Te žebrake ima o
barvaste krajce, so debele
kakor deska, tedaj v istini
nepokonejljive. — Razpoši-
ljajo se proti gotovemu pla-
čilu ali poštenu povzetju.
— Vsak dan se razpošiljajo
na vse kraje sveta in se
povsod hitro prijubijo, ker se dajo rabiti tudi za
posteljno odejo in so prepeljale dvakrat toliko.
Razen tega so naše znane, svetovno slavne konj-
ske žebrake 190 cm. dolge, 130 cm. široke, dobre in
nepokonejljive baže, kakor poprej po gld.
1.75 komad zmirom obilno v zalogi.

Priložnost kupiti:

4000 komadov

rumenih kosmatih fijakarskih plah

s 6 različnimi barvastimi progami in krajci, 190 cm.
dolge, 130 cm. široke, jako fine, samo gld. 2 komad.
Posebno priporočati izvoščekom.

Razen tega so vedno v zalogi konjske žebrake
po gld. 1 do gld. 12 v vseh barvah.

Na stotine zahval in opetovanih naročil je v naši
pisarni vsakemu na ogled.

Svarilo. Ker se skoro slednji dan ponujajo
občinstvu nova ponarejanja, prosimo tedaj v svojem
interesu blagovoljno paziti na našo tvrdo in naslov
in ne zamenjati z družimi jednako glasečimi se anon-
cami.

Exportwaarenhaus ZUR AUSTRIA,

Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31,

v lastnej hiši. (36—1)

Plućna bolezen, sušica itd. je ozdravljiva.

Sredstvo, ki se je za izvrstno pokazalo, se zastoni
priporoča. — Vprašanja blagovoljno pod T. 2947
na Rudolf Mosse v Lipsiji (Leipzig). (74—3)

Najlepši

larve za maskare

od 3 kr. do 40 kr.

se dobé pri (91—1)

KARINGER-JI
na Velikem trgu.

Zoper jetiko!

Radgostski

universalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,

priporočajo se posebno
za vse, tudi za zastarane
boleznj na pljučah, za
srčne, prsne in vratne
bolečine, posebno za su-
šico, želodčno slabost,
za splošno slabost ču-
tnic in začenjajoče se
pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se
v prepričanje.

Veselošpotovani gospod lekar **Seichert!**

Iz Hrudima mi je pisala denes moja prijateljica,
naj jej pošljem tri zavitke vašega slovečega Radgost-
skega čaja, ter pravi mej drugim tudi to, da jej je
ta čaj prava dobrota. Izvolite mi tedaj, ako mogoče s
poštnim povratom, pod mojim naslovom poslati tri
zavitke čaja in 2 škatljici rožnovskih celtilčkov.

S spoštovanjem

Marija Ridi,

soproga izdelovalca glasovirov v Nahodu
(Česka).

Vaše blagorodje!

Prosim vas, pošljite mi po poštenu povzetju v
poskus jeden zavitek Radgostskega čaja in 2 škat-
ljici maho-rastlinskih celtilčkov za neko na prsih
bolno osebo, ki kri bljuva. Viansko leto je to zdra-
vilo istej dobre služile in bilo vspešno. Naslov: Žup-
nija Kilb, severne železnice postaja Loosdorf.

Vaše blagorodje!

Ker sem večkrat užil vašo zdravila hvaliti,
dakle prosim, da mi pošljete brzo 2 zavitka Rad-
gostskega čaja. Udani

Henrik Lene,

dvorni puškar, v Berlinu, Friderikove ulice 112.
V Berlinu dne 14. aprila 1877.

Čestiti gospodi!

Rabil sem vaš čaj zoper svoj hronični katár v
želodci; ker mi je pa resnično pomagal, prosim vas
prav prijazno, pošljite mi po poštenu povzetju še 2
zavitka svojega izvrstnega Radgostskega univerzal-
nega čaja. Spostovano

Math. Bertel, trgovec.

Thüringen, Vorarlberg, dne 30. jan. 1879.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih
pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni
paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna ori-
ginalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtil-
čkov 50 kr. Za kolek in zavijanje na 10 kr. poseba.

**Radgostski universalni čaj in Rožnovski
maho-rastlinski celtilčki** dobivajo se vedno
le v lekarni **J. Seichert** v Rožnovi (na Morav-
skem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti
poštenu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo
tudi zaloga sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani,
W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J.
Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in
A. Nedved v Gradcu, A. Marek in J. Kupfer-
schmidt v Celju, O. Russheim v Lipnici,
Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rot-
tenmanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih pro-
dajalnicah materialnega blaga.

**Doktor Horstova jedino prava voda
za oči,** prirejena natanko po starem rodbinskem
receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči,
pripravna je za okrepjenje in vzdržanje vida v vsa-
ke starosti; v kratkem ozdravi, ne da bi bolnika mo-
tila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na
očeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno
solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja
70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne
v kopelišči Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno
ozdravlja putiko, trganje po udih in vsake vrste
slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr.
av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se
dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Mo-
ravska). (19—6)

Kurjaško mesto

(Kesselwärterstelle) se odda pri parni žagi (Dampfsägewerk) na Hrvaškem. Kaj več pove J. Kratochwill, pošta Vrbovec, Hrvaško. (58—2)

Reelni zaslužek.

Osobe vseh stanov morejo si brez velike zgube časa in brez kapitala in rizike 1—2000 gld. na leto na realni način zaslužiti. (57—2)

Bankni zavod Bauer & Co., Amsterdam.
Za pisma na Holandsko stane porta 10 kr.

Vsak dan sveže

pustne krofe

se dobiva v

Ivan Förderl-ovi

razkošni pekariji (Luxusbakerei)

v Lingovih ulicah. (6—8)

Umetne

(50—6)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Največja zaloga
šivalnih strojev.

JAN. JAX,

Ljubljana,
HOTEL EVROPA.

Na mesečne obroke po
4 do 5 gld. (513—24)

Šestletno jamstvo.
Pouk brezplačno.

Išče se

mož ali ženska,

ki posodi na hišo v m-stu 2800 gld. po 5% obresti, poleg tega pa ima veliko stanovanje in vrt, gospodari po hiši in vsprejema dohodke. — Natančnejše pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (71—2)

LIPPMANN-OVI KARLSBADSKI ŠUMEČI PRAŠKI

izdelujejo se s pomočjo iz Karlsbadskih vodá dobjenih studenčnih produktov, imajo tedaj v sebi vse učinkujoče snovi istih in imajo tedaj izvrstne zdravilne kakovosti.

Slast vzbujajoče.

Vademecum

Raba prijetna.

Za prebavljenje.

bolehajoče v želodci.

Upliv gotov.

Neprekosljivo čistilo

upliva brez izjeme hitro in gotovo.

Prijetno, ceno in pripravno nadomestilo za alkalno-solninske rudninske vode, grenčice itd.

Zdravo!

Okrepčujoče!

Tedaj boljši, nego vsa hitro uplivačja sredstva, pije, pastile itd.

Za predzdravljenje!

Za po zdravljenji!

Zdravniško priporočeno za domače in zimsko zdravljenje pri boleznih želodca, črev, jeter, obistij in mehurja.

Dobro skušeno in mnogo iskano domače sredstvo

pri motenem in slabem prebavljenju, pomanjkanju slasti do jedij, shlapu želodca in črev vsled sedenja, zasliženju, slabosti po jedi, sitnem vzdigovanju in napenjanju, zgagi, bolečinah v želodci, ščipanju ali krči, navalu krvi, glavobolu, omotici, trdovratnem glavobolu, strjenju krvi, zlatej žili, nepravilnem izprazenju, trdovratnem zapiranju in debelenju. Cena pušci 20 kr., originalni škatli = 12 pušci = 2 gld. a. v.

Centralna zaloga:

Lippmann-ova lekarna v Carlsbad-u.

Pazi naj se, da ima vsaka posamična škatljica varstveno znamko in Lippmann-ov imenski počrk.

Dobiva se na Kranjskem v lekarnah v **Kranju**, v **Ljubljani** (U. pl. Trnkoczy, lekar, H. Birschitz, lekar), v **Kufeldorfu**, v **Radovljici**, v **Črnomlju**, kakor tudi v vseh lekarnah avstrijske države itd. (78—2)

Bolehajoči za

plućnimi, prsnimi, vratnimi boleznimi,

sušico in naduho se opozarjajo na zdravniško preskušeno in s tisočimi dokazi potrjeno zdravilno moč zdravilne rastline, katero sem jaz našel v sredi Rusije in se imenuje po mojem imenu „Homeriana“. Knjižuro o tem pošlje se zastoj in franko. Zavitek „Homeriana“-čaja s 60 grami teže, zadosti za dva dni, velja 70 kr., in ima kot znamenje pristnosti imenski počrk mojega podpisa — Paul Homero. — Pristno se dobiva samo pri meni. Zaloga v Ljubljani pri gospodu lekarji G. Piccoli. Svarim pred nakupom nepristnega „Homeriana“-čaja, katerega ponujajo druge trdke.

Pavel Homero v Trstu (Avstrija), iznajditelj in pripravljavec jedino pristne „Homeriana“-rastline.

Zahvala. V interesu vseh bolnih na plućah izrekajo podpisani gospodu Pavlu Homeru v Trstu (Avstrija) dolžno zahvalo za pomoč v težki pljučni bolezni, kajti ozdravili so z rabljenjem po njem iznajdene in po njem imenovane „Homeriana“-rastline.

Karol Wagner v Inomostu, Vseučilišna cesta št. 32 na Tirolskem (Avstrija).

Fran John v Bodenbachu 110 na Českem.

Jurij Stöckl v Hernalsu pri Dunaji, Ottakringerstrasse 60 (Avstrija). (73—2)

Piccoli-eva esenca za želodec.

katero pripravi
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

318—43)

Cena steklenic 10 novc.

Lastna skušnja

Kdor dvomi, katero sredstvo bi rabil proti revmatizmu ali bolečemu trganju po udih, kupi naj za 40 kr. steklenico

pristnega

PAIN-EXPELLER

s morskim mačkom.

Sedemnajstletna skušnja in mnogobrojni vspehi jamčijo, da se 40 kr. ni zastoj izdalo. Dobi se skoraj v vseh lekarnah*. Glavna zaloga: Lekarna pri Zlatem levu v Pragi, Staro mesto.

* V Ljubljani: E. Birschitz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar. (613—17)

FRAN JOSIPOVA GREN- ČICA.

„prijeten in priročen lek za sčiščenje.“
Prof. VALENTA, Ljubljana.

„ne prouzroča nobenih težav.“
Prof. pl. BAMBERGER, Dunaj.

„je uspešnejše, kakor druge grenčice.“
Prof. LEIDESDORF, Dunaj.

Zahtevaj se vedno izrečno: „FRAN-JOSIPOVA GRENČICA“.

Zaloga povsod. (82—2) Vodstvo razpošiljatve v Budapešti.

Lekarna TRNKOCZY

zraven rotožva v Ljubljani,
hkratu

HOMEOPATičNA LEKARNA,

zaloga vseh domačih in tujih specialitet,

priporoča sledeče izdelke.

Vsakemu izdelku pridene se navod, kako je rabiti.

ANATERIN USTNA VODA, 1 steklenica 40 kr.

BABY POWDER, šupa za otroke in odraslene debele ljudi, 1 škatlica 30 kr.

BERGERJEVA KOSMETIČNA IN ZDRAVILSKA MILA.

VIOLČNO GLICERINSKO MILO, 40 kr.

OBRAZNO LEPOTILO, imenovano „Damen-toilette“, 1 steklenica 30 kr.

POMADA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, po prof. Pithu, 60 kr.

TINKTURA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, 85 kr.

TINKTURA ZA KURJA OČESA, 1 steklenica 40 kr. s čopičem vrad.

KOLINSKA VODA, v originalnih steklenicah 50 kr. in 1 gld.

ŠMARNIČNI PARFUM, 1 steklenica 1 gld., kakor tudi drugi parfumi po proizvoljnih cenah.

MALAGA VINO, katero neposredno dobivamo, v steklenicah po 30, 60 kr. in 1 gld. 10 kr.

MALAGA S CHINO, proti pomanjkanju slasti do jedi itd., 1 steklenica 70 kr.

MALAGA Z ŽELEZOM, proti bledici, pomanjkanju krvi itd., 1 steklenica 60 kr.

SLAJEVI ČUKRČKI, 10 kr. in po proizvoljnih cenah.

GLICERINSKO MILO, 18 in 40 kr., kakor **MANDELNOVO, PEŠČENO MILO** itd.

FRANCOSKO ŽGANJE, 1 mala steklenica 20 kr., 1 velika steklenica 40 kr.

BALZAM ZA OZEBLINO, 1 steklenica 30 kr.

PARIŠKI PRAŠEK ZA DAME, beli in ru-deči, 30 in 40 kr.

RUM, ki ga neposredno dobivamo, 30, 60 kr. in 1 gld.

SALICILNA USTNA VODA IN ZOBNI PRAŠEK, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., do sedaj nedosegljiv izdelek, ki se pa ne sme zamenjati s salicilno kislino ustno vodo in zobnim praškom.

TRPOČEV SOK IN ČUKRČKI, proti kašlju, hripavosti itd., ki so se že dostikrat za dobre izkazali, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., kakor tudi **PELINOVI, SLIZNI, GUMI IN SALKIJA-KOVI ČUKRČKI** po proizvoljnih cenah.

ČAJ RUSKI, katerega neposredno dobivamo, v zavitkih po 30 in 50 kr.

OGERSKO MAZILO ZA BRADO, originalni zavitek, (novo), se nikdar ne posuši, 20 kr.

ZOBNI PRAŠEK IN ZOBNA PASTA razne vrste.

GESCHÜTZT-SCHUTZ-MARKE.

Ti izdelki in druge tu neomenjene specialitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644—16)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Varst. znamka.

B. Strassnicky-jevo

zdravilno sladno pivo,

analizovano po gosp. docentu dr. Kratschmer-ji.

Najslavnejše in najprve avtoritete medicinske znanosti, kakor gospodje dvorni svetnik profesor pl. Bamberger, dvorni svetnik profesor Braun pl. Fernwald, dvorni svetnik profesor dr. Th. Billroth, profesor Albert, vladni svetnik profesor Schnitzler, profesor Hofmohl so jednoglasno pisмено izjavili, da je zdravilno sladno pivo izvrstno redilo in zdravilo pri boleznih popolnega nedostatka krvi, pri osebah, ki so vsled dolgih bolezni oslabele in shujšale, pri boleznih sapnika in prsij itd. itd. Posebno izvrstno in čudovito naglo pa upliva „zdravilno pivo“ pri ženskih boleznih, ščipanju po trebuhu pri otrocih in pomaga, da se preboleli po težkih boleznih hitro okrepčajo.

Priznava pisma si vsakdo lahko ogleda v mojej pisarni. Cena steklenici z Dunaja z navodilom, kako rabiti, z zavijanjem in franko pošiljajo po železnici ali ladji 50 kr. Cena zabojčku za poskušajo 5 steklenic gld. 2.80.

Glavna zaloga za razpošiljanje in kleti:

Ober-Döbling, Nussdorferstrasse 29

v lastnej hiši.

(89—2)

Dobiva se pri: Ubald pl. Trnkoczy, lekar; Jos. Svoboda, lekar; G. Piccoli, lekar.

NEUSTEIN-ove

posladkorjene

KRI ČISTEČE PILE

SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, némajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v možganih in ženski bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivu zoper

telesno zapretje.

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane s jako častnim pišnom deurnega svetnika Pitha.

3 dva škatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem škatlic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (589—19)

Svarjenje! Vsaka škatljica, ki nima firme: *Apotheke zum heiligen Leopold* in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svazimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplívne ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „ZUM HEILIGEN LEOPOLD“ des PH. NEUSTEIN, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji **Gabrijel Piccoli**.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.